

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

ویژه نامه قوانین و مقررات

سال دوم، شماره هجدهم، آذرماه ۱۳۸۹

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

پائیز ۱۳۸۹

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
9	مقدمه
11	بخش اول: قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی
13	قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات
19	بخش دوم: مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام
21	اصلاحیه قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب 1376 (مصوب 1389/5/9)
27	بخش سوم: آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
	رای شماره 330 درخصوص ابطال بخشنامه اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان مبنی بر اخذ
29	تضمین منجر به دریافت مازاد بر اصل مالیات و جریمه متعلقه
35	بخش چهارم: استفتائات قضایی، نظریات مشورتی و نشست‌های قضایی
37	الف: استفتائات قضایی
37	1. استفتاء 7012: حکم فروختن مبیع به ثمن ناچیز
38	2. استفتاء 7021: حکم شرط تأخیر انتقال مالکیت
39	3. استفتاء 7089: حدی بودن حبس ابد
40	4. استفتاء 7090: چگونگی اعتبار شهادت بر جرایم موجب حد
42	5. استفتاء 7093: حکم مطلقه مدخول‌بها در زمان متعه
44	ب: نظریات مشورتی
44	1. حق‌الوکاله در وکالت اتفاقی با درنظر گرفتن مقررات وکالت دادگستری در صورت مطالبه باید
44	در حکم صادره لحاظ شود.
45	2. خواسته باید معین و منجز باشد.
46	3. آراء دادگاه‌های عمومی که در مقام رسیدگی به اعتراض نسبت به آراء قاضی شورای حل
46	اختلاف صادر می‌شود قطعی و غیر قابل تجدیدنظر است و از شمول ماده 331 قانون آیین
46	دادرسی مدنی خارج است.
46	4. اثبات معاملاتی که برابر مواد 46 و 47 قانون ثبت باید ثبت شود به وسیله سند عادی ممکن
46	نیست.
47	5. در صورتی که قرارداد متضمن شرایط عمومی پیمان به تصویب هیأت وزیران و به اطلاع
47	مجلس رسیده باشد دعوی ابطال بخشی یا کل قرارداد فاقد جنبه قانونی است.
48	6. با صدور حکم قطعی به پرداخت دیه، مقتضی طرح دعوی اعسار از محکوم به فراهم است.

7. دادگاه در حکم صاداری ضمن الزام فروشنده به انتقال رسمی ملک به نام خریدار به پرداخت باقی ثمن نیز اشاره نماید. 49
8. ابلاغ اوراق در هر یک از محل سکونت یا کار به عمل می‌آید برای اعلام آدرس باید برای خواهان اخطار رفع نقص ارسال شود. 50
9. چنانچه در پرونده کیفری قرار تأمین خواسته به استناد یک فقره یا چند فقره چک صادر شود در دادگاه حقوقی نمی‌توان با استناد به همان چک‌ها قرار تأمین خواسته صادر نمود؟ 50
10. مقررات ماده 4 و تبصره 3 آن ماده از آیین‌نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب به قوت خود باقی است. 51
11. چنانچه وکیل معاضدتی در پرونده مطروحه از جانب موکل خود محکوم‌له واقع و یا حکم به بطلان دعوی وی صادر شود، حق الوکاله وکیل از سوی قوه قضاییه قابل پرداخت است. 52
12. چنانچه دارنده چک در موعد قانونی نسبت به ارائه آن به بانک و دریافت گواهی عدم پرداخت اقدام نکرده باشد صدور قرار تأمین خواسته بدون تودیع خسارت احتمالی علیه ظهرنویس امکان و موقعیت قانونی ندارد. 53
13. اگر مال توقیف شده عین خواسته نباشد، عملیات اجرایی نسبت به آن انجام و حق اجراء بر ذمه محکوم‌علیه مستقر می‌گردد. 54
14. در صورتی که بانک‌های خصوصی طبق قانون دایر شده باشند چک صادره عهده آنها نیز مشمول قانون صدور چک می‌باشد. 55
15. تصحیح رأی در دادگاه بدوی در دو حالت ممکن است. 56
- ج: نشستهای قضایی 58
1. چنانچه تجدیدنظرخواهی از رأی قاضی شورای حل اختلاف خارج از فرجه قانونی باشد تکلیف چیست؟ 58
2. آیا رأیی که مرجع تجدیدنظر درخصوص آرای شورای حل اختلاف صادر می‌کند قطعی است یا قابل تجدیدنظر مجدد است؟ 58
3. قلمرو خسارت ناشی از تقدیم چک مجعول به عنوان ثمن معامله 59
4. مسؤولیت مدنی و کیفری در عقد عاریه 60
5. وجود حق مطالبه مهر المثل در صورت ازاله بکارت 61
- بخش پنجم: مصوبات هیأت وزیران 63
1. اصلاح آیین‌نامه اجرایی بند «ج» و تبصره (2) ماده (54) قانون مدیریت خدمات کشوری 65
2. اصلاح بند (ب) ماده (9) آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره 65
3. اصلاح ماده (24) آیین‌نامه اجرایی مواد (2) و (17) قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای 66

4. آیین‌نامه تشکیل کمیسیون ایمنی راههای کشور.....	67
5. اصلاح آیین‌نامه نحوه تشکیل جلسات و چگونگی اتخاذ تصمیمات هیئت داوری موضوع ماده 21 تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	72
6. آیین‌نامه نحوه پرداخت به اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و خارجی	72
بخش ششم: مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی	79
مصوبه «تکمیل بند 5 ماده 5 منشور توسعه فرهنگ قرآنی»	81
بخش هفتم: فهرست موارد حذف شده 1389	83
نظر خواهی	89
فرم درخواست اشتراک	91

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«رَبَّنَا لَا تُغِثْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ» پروردگارا! دل‌هایمان را بعد از آن

که هدایت کردی (از راه حق) منحرف مگردان و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش؛ زیرا تو بخشنده‌ای!

«سورة آل عمران (3) آية 8»

روی نیاز و دست‌خواهشان به سوی خدای وهاب و بخشنده‌ای است که مبتدا به انعام و احسان است. بار الهام را چنان قرار ده که لایق هدایت باشیم و از بهر بخشش‌های بی‌حدت بهره‌مند و نبی از باران بی‌بیت را بر ما بپوشان که فرموده‌ای «وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا» سورة مريم (19) آية 50.

آمین یا ارحم الراحمین

و اما چند نکته راجع به توزیع ویژه نامه:

یکم: در حال حاضر «ویژه نامه قوانین و مقررات» برای حدود ۳۰۰۰ نفر از قضاات محترم در سراسر کشور که متقاضی دریافت آن بودند ارسال می‌شود.

دوم: به منظور برخورداری از سیستم توزیع مناسب، در دفتر ویژه نامه بانک نرم افزارهای ایجاد شده است. در این بانک اطلاعات مربوط به مشترکین نگهداری شده و همراه برای ارسال ویژه نامه مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نرم افزار این امکان را می‌دهد که ویژه نامه به هر نشانی که متقاضی تعیین می‌کند ارسال شده و هر تغییری که لازم باشد به سرعت در آن اعمال شود.

سوم: با عنایت به این که بانک اطلاعات مشترکین در سال گذشته (۱۳۸۸) ایجاد شده است، از قضاات محترمی که در سال جاری تغییر سمت یا تغییر نشانی داشتند و یا به سمت قضایی منصوب شده‌اند درخواست می‌شود در صورت تمایل به استمرار اشتراک یا ایجاد

اشتراک - حسب مورد - تصویر حکم کارگزینی خود را همراه درخواست اشتراک به دفتر ویژه نامه ارسال فرمایند.

چهارم: در صورتی که یک ماه پس از درخواست اشتراک، ویژه نامه به نشانی اعلامی ارسال نشد، مراتب توسط متقاضی بگیری شود.

سر دبیر

بخش اول:

قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی

قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات

ماده 1- شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم‌افزارهای مربوط تشکیل می‌شود.

تبصره - شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکتها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد (50%) از مالکیت آنها متعلق به شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های این قانون نیستند.

ماده 2- شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری مسئولیت سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و پیگیری اجراء این قانون را به عهده دارد که از این پس در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود. دبیرخانه شورا مسئول پیگیری اجراء مصوبات شورا از طریق دستگاه‌های ذی‌ربط خواهد بود.

ماده 3- حمایتها و تسهیلات قابل اعطاء به شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون عبارتند از:

الف - معافیت از پرداخت مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض صادراتی به مدت پانزده سال.

ب - تأمین تمام یا بخشی از هزینه تولید، عرضه یا به‌کارگیری نوآوری و فناوری با اعطاء تسهیلات کم‌بهره یا بدون بهره بلندمدت یا کوتاه‌مدت بر طبق عقود شرعی.

ج - اولویت استقرار واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی و تولیدی شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون در محل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مناطق ویژه اقتصادی و یا مناطق ویژه علم و فناوری.

د - اولویت واگذاری تمام یا بخشی از سهام مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی قابل واگذاری براساس ضوابط قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی به شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون.

ه - ایجاد پوشش بیمه‌ای مناسب برای کاهش خطرپذیری محصولات دستاوردهای دانش، نوآوری و فناوری در تمام مراحل تولید، عرضه و به‌کارگیری.

و - تسهیل شرایط مناقصه در موضوعات مرتبط با ماده (1) و تمهید امکان مشارکت شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون.

ماده 4- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در راستای قانون اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی مصوب بهمن‌ماه 1386 شمسی ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، با همکاری کلیه دستگاههای دولتی، فهرست تمامی مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی را تهیه و به شورا ارائه نماید. شورا موظف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت این فهرست، مراکز و مؤسسات پژوهشی غیرحاکمیتی قابل‌واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی را احصاء نموده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق قانون مذکور در این ماده زمینه واگذاری آنها را فراهم نماید.

تبصره 1- ماهیت این شرکتها پس از واگذاری نباید تغییر کند.

تبصره 2- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وظیفه نظارت بر حسن اجراء و احراز صلاحیت خریداران را در این ماده برعهده دارد.

ماده 5 - به منظور کمک به تجاری‌سازی نوآوریها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض‌الحسنه و تسهیلات بدون اخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته

به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا تأسیس می‌شود. منابع مالی صندوق شامل کمکهای دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هرگونه کمک و سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکتهای دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداریها و شرکتهای وابسته و تابع می‌باشد.

بانکها نیز می‌توانند بخشی از منابع تسهیلات موضوع صندوق یادشده را تأمین نمایند. به منظور تأمین منابع مالی صندوق، دولت موظف است از سال سوم به بعد در لایحه بودجه، حداقل نیم‌درصد (0/5%) از منابع بودجه عمومی خود را جهت کمک به این صندوق در نظر بگیرد.

تبصره 1- حداقل پنج درصد (5%) از سرمایه این صندوق جهت اعطاء تسهیلات به صندوقهای غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (45) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تخصیص خواهد یافت.

تبصره 2- سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی به میزان سی هزار میلیارد (30.000.000.000.000) ریال به تدریج حداکثر ظرف سه سال از محل صندوق توسعه ملی یا حساب ذخیره ارزی تأمین می‌گردد.

تبصره 3- اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق در چهارچوب این قانون توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ماده 6 - کلیه دستگاهها و شرکتهای دولتی مجازند بخشی از مبلغ قراردادهای خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را جهت نیل به خودکفایی در همان زمینه از طریق انجام فعالیتهای تحقیق و توسعه فناوری ضمن عقد قرارداد با شرکتهای و مؤسسات دانش‌بنیان به انجام رسانند.

ماده 7- کلیه دستگاههای مجری این قانون موظف هستند حداکثر ظرف یک ماه به درخواستهای متقاضیان جهت استفاده از حمایت مندرج در این قانون رسیدگی کنند و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام نمایند، چنانچه نظر مبنی بر رد درخواست باشد باید به طور مستدل به آگاهی درخواست‌کننده برسانند. درخواست‌کننده می‌تواند نزد دبیرخانه اعتراض کند و شورا موظف است ظرف یک ماه به شکایت واصله رسیدگی کند.

ماده 8- شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند.

ماده 9- به منظور ایجاد و توسعه شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و تقویت همکاریهای بین‌المللی اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری در جهت انجام مأموریتهای محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد درخصوص روابط کار، معافتهای مالیاتی و عوارض سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی برخوردار گردند.

ماده 10- هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان‌شده در این قانون برای شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت تصویب به شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری ارائه می‌گردد.

ماده 11- کلیه اشخاص (حقیقی یا حقوقی) که از حمایتهای این قانون برخوردار شده‌اند چنانچه حمایتها و تسهیلات اعطاء شده بر طبق این قانون را برای مقاصد دیگری مصرف کنند ضمن محرومیت از استفاده مجدد از حمایتهای این قانون مجازاتهای زیر در مورد آنها اعمال می‌شود.

الف - در صورت برخورداری از تسهیلات مالی علاوه بر رد مال، به جریمه نقدی برابر با تسهیلات دریافتی محکوم می‌شوند.

ب - در صورت برخورداری از شرایط تسهیلات در ورود به مناقصه به مدت سه سال از شرکت در کلیه مناقصه‌ها منع می‌شوند.

ج - در صورت برخورداری از معافیت‌های مالیاتی یا عوارض علاوه بر پرداخت آنها به جریمه نقدی برابر میزان معافیت اعطاء شده محکوم می‌شوند.

د - در صورت برخورداری از پوشش بیمه‌ای، به پرداخت جریمه معادل پوشش بیمه‌ای دریافتی محکوم می‌شوند.

ماده 12- گزارش نحوه اجراء این قانون هر شش ماه یکبار توسط دبیرخانه شورا تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد.

ماده 13- آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون حداکثر ظرف سه ماه از تصویب آن توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم و تحقیقات و فناوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر سیزده ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1389/8/19 به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19159 مورخ 1389/9/17)

بخش دوم:

مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام

اصلاحیه قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب 1376 (مصوب 1389/5/9)

1- در بندهای (1)، (2)، (3)، (4)، (5)، (6)، (7) و (9) ماده (1) و مواد (2)، (3)، (11)، (12)، (13)، (14)، (19)، (20)، (23)، (26)، (28) و تبصره آن، (30) و تبصره آن، (33)، (40) و (42) پس از عبارت «مواد مخدر» عبارت «یا روان گردان های صنعتی غیرداروئی» اضافه گردید.

2- تبصره دو به شرح زیر به ماده 1 قانون الحاق گردید:

تبصره - رسیدگی به جرائم مواد روان گردان های صنعتی غیرداروئی تابع مقررات رسیدگی به جرائم مواد مخدر می باشد.

3- ماده 4 قانون به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده 4- هر کس بنگ، چرس، گراس، تریاک، شیر، سوخته، تفاله تریاک و یا دیگر مواد مخدر یا روان گردان های صنعتی غیرداروئی که فهرست آنها به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد را به هر نحوی به کشور وارد و یا به هر طریقی صادر یا ارسال نماید یا مبادرت به تولید، ساخت، توزیع یا فروش کند یا در معرض فروش قرار دهد با رعایت تناسب و با توجه به مقدار مواد مذکور به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

4- در بند (4) ماده (4) و تبصره ماده (4) و بندهای (4)، (5) و (6) ماده (5) و ماده (6) و بند (6) ماده (8) و تبصره (1) ماده (8) به جای عبارت «مصادره اموال به استثناء هزینه زندگی متعارف برای خانواده محکوم» عبارت «مصادره اموال ناشی از همان جرم» جایگزین گردد.

5- ماده 8 قانون به شرح زیر اصلاح شد:

ماده 8- هرکس هروئین، مرفین، کوکائین و دیگر مشتقات شیمیایی مرفین و کوکائین و یا لیزرژیک اسید دی اتیل آمید (ال.اس.دی)، متیلن دی اکسی مت آمفتامین (ام.دی.ام.آ. یا آکستاسی)، گاما هیدروکسی بوتیریک اسید (جی.اچ.بی)، فلونیترازپام،

آمفتامین، مت آمفتامین (شیشه) و یا دیگر مواد مخدر یا روان‌گردان‌های صنعتی غیردارویی که فهرست آنها به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد را وارد کشور کند و یا مبادرت به ساخت، تولید، توزیع، صدور، ارسال، خرید یا فروش نماید و یا در معرض فروش قرار دهد و یا نگهداری، مخفی یا حمل کند با رعایت تناسب و با توجه به میزان مواد به شرح زیر مجازات خواهد شد.

6 - ماده 15 قانون همراه با دو تبصره به شرح ذیل اصلاح و تصویب گردید:

ماده 15- معتادان مکلفند با مراجعه به مراکز مجاز دولتی، غیردولتی یا خصوصی و یا سازمان‌های مردم‌نهاد درمان و کاهش آسیب، اقدام به ترک اعتیاد نمایند. معتادی که با مراجعه به مراکز مذکور نسبت به درمان خود اقدام و گواهی تحت درمان و کاهش آسیب دریافت نماید، چنانچه متجاهر به اعتیاد ننماید از تعقیب کیفری معاف می‌باشد. معتادانی که مبادرت به درمان یا ترک اعتیاد ننمایند، مجرمند.

تبصره 1- مراکز مجاز موضوع این ماده، براساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رفاه و تأمین اجتماعی ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب ستاد می‌رسد، تعیین می‌شود.

تبصره 2- وزارت رفاه و تأمین اجتماعی موظف است ضمن پوشش درمان و کاهش آسیب قراردادن معتادان بی‌بضاعت، تمام هزینه‌های ترک اعتیاد را مشمول بیمه‌های پایه و بستری قرار دهد. دولت مکلف است همه‌ساله در لوایح بودجه، اعتبارات لازم را پیش‌بینی و تأمین نماید.

7- ماده 16 قانون به شرح زیر اصلاح و با سه تبصره تصویب شد:

ماده 16- معتادان به مواد مخدر و روان‌گردان مذکور در دو ماده (4) و (8) فاقد گواهی موضوع ماده (15) و متجاهر به اعتیاد، با دستور مقام قضایی برای مدت یک تا سه ماه در مراکز دولتی و مجاز درمان و کاهش آسیب نگهداری می‌شوند. تمدید مهلت برای یک

دوره سه‌ماهه دیگر با درخواست مراکز مذکور بلامانع است. با گزارش مراکز مذکور و بنابر نظر مقام قضایی، چنانچه معتاد آماده تداوم درمان طبق ماده (15) این قانون باشد، تداوم درمان وفق ماده مزبور بلامانع می‌باشد.

تبصره 1- با درخواست مراکز مذکور و طبق دستور مقام قضایی، معتادان موضوع این ماده مکلف به اجرای تکالیف مراقبت بعد از خروج می‌باشند که بنابر پیشنهاد دبیرخانه ستاد با همکاری دستگاه‌های ذیربط، تهیه و به تصویب رئیس قوه قضاییه می‌رسد.

تبصره 2- مقام قضایی می‌تواند برای یک بار با اخذ تأمین مناسب و تعهد به ارائه گواهی موضوع ماده (15) این قانون، نسبت به تعلیق تعقیب به مدت شش ماه اقدام و معتاد را به یکی از مراکز موضوع ماده مزبور معرفی نماید. مراکز مذکور موظفند ماهیانه گزارش روند درمان معتاد را به مقام قضایی یا نماینده وی ارائه نمایند. در صورت تأیید درمان و ترک اعتیاد با صدور قرار موقوفی تعقیب توسط دادستان، پرونده بایگانی و در غیراین صورت طبق مفاد این ماده اقدام می‌شود. تمدید مهلت موضوع این تبصره با درخواست مراکز ذیربط برای یک دوره سه‌ماهه دیگر بلامانع است.

تبصره 3- متخلف بدون عذر موجه از تکالیف موضوع تبصره (2) این ماده به حبس از نود و یک روز تا شش ماه محکوم می‌شود.

8- ماده 17 به شرح زیر به قانون الحاق گردید:

ماده 17- چنانچه اتباع جمهوری اسلامی ایران با هر قصدی اقدام به نگهداری، حمل یا قاچاق هر مقدار مواد موضوع این قانون به داخل یا خارج از کشور نمایند، از زمان قطعی شدن حکم به مدت یک تا پنج سال گذرنامه آنان ابطال و ممنوع‌الخروج می‌شوند و در صورت تکرار، به مدت پنج تا پانزده سال گذرنامه آنان ابطال و ممنوع‌الخروج می‌شوند. صدور هرگونه گذرنامه برای اتباع ایرانی که در خارج از کشور به سبب جرائم موضوع این قانون محکوم شده‌اند مشمول ممنوعیت موضوع این ماده می‌باشد.

9- ماده 18 به شرح زیر به قانون الحاق گردید:

ماده 18- هرکس برای ارتکاب هر یک از جرائم موضوع این قانون، اشخاصی را اجیر کند یا به خدمت گمارد و یا فعالیت آنها را سازماندهی و یا مدیریت کند و از فعالیت‌های مذکور پشتیبانی مالی یا سرمایه‌گذاری نماید، در مواردی که مجازات عمل مجرمانه حبس ابد باشد به اعدام و مصادره اموال ناشی از ارتکاب این جرم و در سایر موارد به حداکثر مجازات عمل مجرمانه، محکوم می‌شود. مجازات سرکرده یا رئیس باند یا شبکه اعدام خواهدبود.

10- ماده 35 به شرح زیر به قانون الحاق گردید:

ماده 35- هرکس اطفال و نوجوانان کمتر از هجده سال تمام هجری شمسی و افراد محجور عقلی را به هر نحو به مصرف و یا به ارتکاب هر یک از جرائم موضوع این قانون وادار کند و یا دیگری را به هر طریق مجبور به مصرف مواد مخدر یا روان‌گردان نماید و یا مواد مذکور را جبراً به وی تزریق و یا از طریق دیگری وارد بدن وی نماید به یک ونیم‌برابر حداکثر مجازات قانونی همان جرم و در مورد حبس ابد به اعدام و مصادره اموال ناشی از ارتکاب این جرم محکوم می‌شود. در صورت سایر جهات از جمله ترغیب، مرتکب به مجازات مباشر جرم محکوم می‌شود.

11- ماده 36 قانون به شرح ذیل اصلاح و همراه با یک تبصره تصویب شد:

ماده 36- در کلیه مواردی که در این قانون، مرتکبین علاوه بر مجازاتهای مقرر به مصادره اموال ناشی از جرائم موضوع این قانون محکوم می‌شوند، دادگاه مکلف است مشخصات دقیق اموال مصادره‌شده را دقیقاً در حکم یا در حکم اصلاحی قید نماید. تخلف از مقررات مذکور موجب تعقیب انتظامی و محکومیت از درجه 4 به بالا می‌باشد.

تبصره - محاکم موظفند رونوشت کلیه احکام صادرشده را پس از قطعیت به ستاد مبارزه با مواد مخدر ارسال دارند.

12- یک تبصره به شرح زیر به ماده 41 قانون الحاق گردید:

تبصره ماده 41- کشت شقایق پاپاور سامنیو فرم الی فرا به درخواست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تحت نظر وزارت جهاد کشاورزی و با نظارت ستاد مبارزه با مواد مخدر، برای مصارف دارویی و تأمین داروهای جایگزین بلامانع است.

13- ماده 43 همراه با دو تبصره به شرح زیر به قانون الحاق شد:

ماده 43- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه دارد در چارچوب موافقتنامه‌های قانونی دو یا چندجانبه بین جمهوری اسلامی ایران و سایر دولت‌ها با مشارکت مأمورین دیگر کشورها به منظور شناسایی مجرمین موضوع این قانون، ردیابی منابع مالی، کشف طرق ورود یا عبور محموله‌های قاچاق از کشور، کشف وسایل یا مکان کشت یا تولید یا ساخت مواد مذکور با تنظیم طرح عملیاتی و درخواست فرمانده نیروی انتظامی با حکم دادستان کل کشور، محموله‌های تحت کنترل را در قلمرو داخلی و با موافقت سایر کشورها در قلمرو آن کشورها مورد تعقیب قرار داده و پس از تکمیل تحقیقات، گزارش اقدام را به دادستان کل کشور یا قاضی‌ای که او تعیین می‌کند تسلیم نماید. هرگونه تغییر در طرح عملیاتی مذکور در حین اجرا با مجوز کتبی دادستان کل کشور بلامانع است.

تبصره 1- در هر حال احراز هویت و درج مشخصات مأموران دیگر کشورها در طرح عملیات الزامی می‌باشد. ضبط، جایگزینی کلی و یا جزئی و یا اجازه عبور محموله‌های موضوع این ماده از کشور و یا اخذ، نگهداری، اخفا، حمل و یا تحویل مواد مخدر و روانگردان صنعتی غیرداروئی و یا تهیه وسایل و تسهیل اقدامات موردنیاز توسط ضابطان طبق موافقتنامه‌های قانونی دو یا چندجانبه و با رعایت کنوانسیونهای الحاقی با حکم دادستان کل کشور بلامانع است.

تبصره 2- رسیدگی به اتهامات متهمان موضوع این ماده در مرحله دادرسی در صلاحیت مرجع قضایی است که از طرف دادستان کل کشور تعیین می‌شود.

14- ماده 44 به شرح زیر به قانون الحاق گردید:

ماده 44- وزارت اطلاعات مکلف است ضمن جمع‌آوری اطلاعات لازم در زمینه شبکه‌های اصلی منطقه‌ای و بین‌المللی قاچاق سازمان‌یافته مرتبط با جرائم موضوع این قانون، در حوزه اختیارات قانونی نسبت به شناسایی و تعقیب آنها با حکم دادستان کل یا قاضی‌ای که او تعیین می‌کند اقدام و همچنین نسبت به ارائه سرویس اطلاعاتی به نیروی انتظامی و مراجع ذیصلاح نیز اقدام نماید.

15- ماده 45 همراه با یک تبصره به شرح زیر به قانون الحاق گردید:

ماده 45- اصلاح این قانون توسط مجلس شورای اسلامی بلامانع است.

تبصره - فهرست مواد مخدر و روان‌گردانهای موردنظر این قانون افزون بر مواد مندرج در این قانون در قالب طرح یا لایحه در مجلس شورای اسلامی به تصویب خواهد رسید.

اصلاحات مذکور طی 15 محور در جلسه رسمی روز شنبه مورخ نهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19166 مورخ 1389/9/28)

بخش سوم:

آرامی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

رأی شماره 330 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص ابطال بخشنامه اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان مبنی بر اخذ تضمین منجر به دریافت مازاد بر اصل مالیات و جریمه متعلقه

تاریخ: 1389/8/10

شماره دادنامه: 330

کلاس پرونده: 983/87

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای عبدالرزاق جامی فروشانی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه‌های شماره 211_2596/28974 مورخ 1385/7/24 و شماره 17988 مورخ 1386/7/15 سازمان امور مالیاتی کشور و اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان و رأی شماره 410 مورخ 1387/6/3 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

گردشکار: شاکی در دادخواست تقدیمی خود اعلام داشته است، طبق ماده 167 قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال 1366 و اصلاحیه مصوب 1380/11/27، وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یکجا نیستند از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی، بدهی مربوط را حداکثر به مدت سه سال تقسیط نماید، بدیهی است منظور از جریمه مذکور در عبارت «بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه» در ماده فوق جریمه قبل از تقسیط است نه بعد از تقسیط، لذا بخشنامه شماره 211_2596/28974 مورخ 1385/5/24 رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور که مقرر می‌دارد: «تضمین کافی برای جرایم تاخیر دوران تقسیط اخذ گردد تا در صورت پرداخت به موقع اقساط در سررسیدهای مقرر و بنا به درخواست مؤدی نسبت به بخشودگی جرایم مزبور و استرداد تضمین اخذشده اقدام لازم به عمل آید.» و بخشنامه شماره 179880 مورخ 1386/7/15

مدیرکل امور مالیاتی استان اصفهان که دستورالعمل برای جرایم دوران تقسیط صادر کرده است و دادنامه شماره 410 مورخ 1387/6/3 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که در تایید بخشنامه‌های موردشکایت صادر شده است، رجعت به ماده 158 قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1345/12/28 می‌باشد، که مقرر می‌داشت: «وزارت دارایی می‌تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یکجا نیستند با اضافه نمودن زیان دیرکرد متعلق قرار تقسیط برای مدتی که از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی از دو سال تجاوز نکند، بگذارد» ولی در راستای فرمان امام خمینی (ره) راجع به حذف قوانین خلاف شرع مقدس اسلام به موجب تبصره یک ماده 4 لایحه قانونی مربوط به اصلاح پاره‌ای از مواد قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1359/3/2، عبارت «با اضافه نمودن زیان دیرکرد متعلق» از ماده 158 حذف شد. با این تفاوت که در بخشنامه‌های موصوف «زیان دیرکرد متعلق» را طبق ماده 146 قانون معادل سه چهارم یک درصد در ماه در مورد مودیان مشمول قانون نظام صنفی و یک درصد در ماه در سایر موارد را به «جرایم تاخیر دوران تقسیط» با سود 2/5٪ در ماه تغییر دادند که این بر خلاف ماده 190 و 167 قانون مصوب سال 1366 می‌باشد. بدین نحو که، چنانچه مودی به هر دلیل قادر به پرداخت یکی از اقساط بدهی‌اش در سررسید مقرر نگردد، بر خلاف ماده 190 قانون جریمه‌ای معادل 2/5٪ مالیات قسط پرداخت نشده، به ازای هر ماه تاخیر تعلق می‌گیرد، بهره متعلق به مالیات تمام اقساط را که در بخشنامه اداره کل نامبرده 12 قسط فرض شده است دریافت نمایند، یا چنانچه مدت تقسیط مالیات سه سال باشد، سود متعلق به مدت سه سال دوران تقسیط را به جهت تاخیر در پرداخت یکی از اقساط اخذ نمایند، به عبارت دیگر سود متعلق به مالیات‌های اقساط پرداخت شده را به خاطر تاخیر در پرداخت یک قسط مالیات، تحت عنوان جریمه تاخیر دوران تقسیط از مودی وصول نمایند، در صورتی که طبق ماده 167 به دوران تقسیط جریمه‌ای تعلق نمی‌گیرد تا حسب بخشنامه

سازمان یادشده «در صورت پرداخت به موقع اقساط در سررسیدهای مقرر و بنا به درخواست مودی نسبت به بخشودگی جرایم مزبور و استرداد تضمین اخذ شده اقدام لازم بعمل آید.» لذا با تغییر «سود دوران تقسیط» به «جرایم تاخیر دوران تقسیط» حرمت ربا که در آیه شریفه 275 سوره بقره با نص صریح «احل الله البيع و حرم الربا» بیان گردیده است، از بین نخواهد رفت، بنابراین وصول جریمه دوران تقسیط که نوعی مالیات است، بدون اخذ مجوز قانونی بر خلاف اصل 51 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است که مقرر می‌دارد: «هیچ نوع مالیات وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون» علیهذا به لحاظ مغایرت بخشنامه‌ها و دادنامه مورد شکایت با موازین شرعی به استناد ماده 41 قانون دیوان عدالت اداری، متقاضی ابطال آن می‌باشم. مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به شکایت شاکی طی لایحه دفاعیه‌ای به شماره 212/134682 مورخ 1387/12/24، اعلام داشته است، شاکی قبلاً نیز شکایت مشابهی را دائر بر ابطال بخشنامه‌های معترض‌عنه به لحاظ مغایرت با قانون تقدیم آن هیأت نموده که تحت کلاسه ه/530/86 مطرح رسیدگی و برابر لایحه دفاعیه شماره 212/42244 مورخ 1387/5/2، تبادل لوایح شده و نهایتاً با رسیدگی دادنامه شماره 410 مورخ 1387/6/3، دائر بر عدم مغایرت بخشنامه‌های مورد اعتراض با قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی دولت شناخته نشده است اینک مجدداً شاکی نسبت به همان موضوع که قبلاً رسیدگی شده با خواسته جدید دائر بر ابطال بخشنامه‌های مورد اعتراض و همچنین دادنامه فوق‌الذکر به دلیل مغایرت با شرع تقاضای رسیدگی نموده است، نظر به اینکه به استناد مقررات حکم ماده 41 قانون دیوان عدالت اداری پرونده جهت اظهارنظر می‌بایستی به شورای محترم نگهبان ارسال شود و از سویی نظر فقهای شورا برای هیأت عمومی لازم‌الاتباع بوده با وصف حاضر این سازمان با توجه به مقررات یادشده مواجه با تکلیفی نمی‌باشد. دبیر محترم شورای نگهبان در خصوص ادعای خلاف‌شرع بودن موضوع

بخشنامه‌های شماره 211_2596/28974 مورخ 1385/7/24 و شماره 17988 مورخ 1387/6/3، اعلام داشته‌اند، چون اخذ تضمین در مقابل پرداخت مالیات و جریمه دیرکرد آن است و هیچ یک از این دو دین نیست فلذا این تضمین مصداق الزام به پرداخت ربا نیست. اما چون مفروض این است که قانونی دال بر تعلق پرداخت مبلغ تضمین شده نداریم از این رو اخذ تضمین، الزام به پرداخت مبلغی زائد برحق متعلق سازمان امور مالیاتی است و از مصادیق اکل مال به باطل و خلاف موازین شرع است و برگرداندن چک‌های تضمینی به شرط چک‌های اصلی حل مشکل نمی‌کند، زیرا اگر در وقت خود این چک‌ها پرداخت نشد، گرفتن تضمین اقتضای گرفتن وجه چک‌های تضمینی را می‌کند و خلاف موازین شرع و حرام است. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

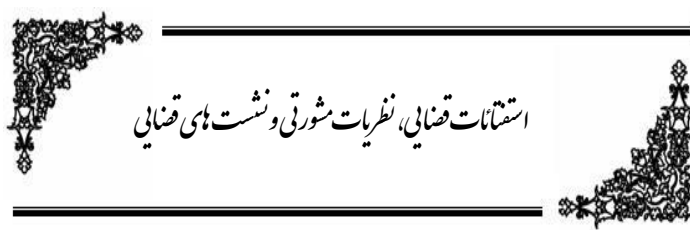
رأی هیأت عمومی

با عنایت به نامه شماره 89/30/38169 مورخ 1389/2/13 قائم مقام محترم دبیر شورای نگهبان، متضمن اعلام نظر فقهای معظم آن شورا مبنی بر اینکه «چون اخذ تضمین در مقابل پرداخت مالیات و جریمه دیرکرد آن است و هیچ یک از این دو دین نیست، فلذا این تضمین مصداق الزام به پرداخت ربا نیست اما چون مفروض این است که قانونی دال بر تعلق پرداخت مبلغ تضمین شده نداریم، از این رو اخذ تضمین، الزام به پرداخت مبلغی زائد بر حق متعلق سازمان امور مالیاتی است و از مصادیق اکل مال به باطل و خلاف موازین شرع است و برگرداندن چک‌های تضمینی به شرط پرداخت چک‌های اصلی حل مشکل نمی‌کند، زیرا اگر در وقت خود، این چک‌ها پرداخت نشد، گرفتن تضمین اقتضای گرفتن وجه چک‌های تضمینی را می‌کند و خلاف موازین شرع و

حرام است» علیهذا بخشنامه‌های شماره 211_2596/28974 مورخ 1385/7/24 سازمان امور مالیاتی کشور و شماره 17988 مورخ 1386/7/15 اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان در اخذ تضمین منجر به دریافت وجه مازاد بر اصل مالیات و جریمه متعلقه، در اجرای ماده 41 قانون دیوان مغایر شرع تشخیص و مستنداً به بند یک ماده 19 و ماده 20 قانون دیوان عدالت اداری حکم بر ابطال آنها از تاریخ صدور، صادر و اعلام می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19146 مورخ 1389/9/1)

بخش چهارم:

توجه:

- ۱- از مخاطبین محترم درخواست می شود در صورتی که استناء قضایی یا نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه در اختیار دارند، آن را به دفتر ویژه نامه قوانین و مقررات ارسال نمایند تا در صورتی که جدید بوده و برای مخاطبین ویژه نامه قابل بهره برداری تشخیص داده شود، در ویژه نامه درج شود.
- ۲- در این شماره از نظریه های مشورتی ارسالی توسط جناب آقای حاجعلی چراغی توفیق رئیس محترم شعبه دوم دادگاه عمومی حقوقی سمنان استفاده شده است که بدین وسیله از ایشان تشکر می شود.

الف: استفتانات قضایی

1. استفتاء 7012: حکم فروختن مبیع به ثمن ناچیز

پرسش:

در صورتی که ثمن معامله بسیار ناچیز باشد مثل فروختن خانه‌ای به هزار تومان، آیا این معامله صحیح است یا خیر؟ و اگر صحیح است آیا بیع محسوب می‌شود یا صلح یا هبه ویا...؟

پاسخ:

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی
فقدان اوصافی که در مالیت و رغبت مشتری مؤثر است موجب فسخ است.
(17 ذی القعدة 1429 هـ.ق)

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت(ره)
در مورد هبه معوضه مسأله‌ای ندارد و در معاملات دیگر اگر عقلایی نباشد، باطل است.
(1387/10/10)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی
اگر غرض عقلایی در این معامله باشد بیع به شمار می‌رود مثلاً برای این که معامله قطعی شود و ورثه دیگر اعتراض نکنند در مقابل مبلغ کمی خانه را به یکی از فرزندان می‌فروشد.

(9 ذی القعدة الحرام 1429 هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

چنانچه معامله سفهی محسوب نشود و غرض عقلایی داشته باشد اشکالی ندارد.

(1387/07/25)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

صحیح است و نوع معامله منوط به قصد و نحوه انشای متعاملین است.

(1387/10/10)

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی

در فرض سؤال معامله اگر سفهی به حساب نیاید یعنی لغو و بیهوده نباشد، معامله صحیح است و بیع محسوب می‌شود.

(1387/08/15)

2. استفتاء 7021: حکم شرط تأخیر انتقال مالکیت

پرسش:

آیا شرط تأخیر در انتقال مالکیت مشروع است یا از شروط فاسد است و در صورتی که از شروط فاسد محسوب شود آیا مفسد عقد نیز می‌باشد یا خیر؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

شرط در تأخیر مالکیت خلاف مقتضای عقد است و باطل است.

(9 ذی القعدة الحرام 1429 هـ. ق)

آیت الله العظمی سید علی سیستانی
شرط فاسد است و مفسد عقد نیست.

(1387/10/10)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
در صورتی که معامله شرعاً انجام شود و در ضمن آن ثبت آن مشروط به زمان دیگری
شود اشکال ندارد.

(1387/06/31)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
این شرط خلاف مقتضای عقد است، فاسد و مفسد است.

(1387/10/10)

3. استفتاء 7089: حدی بودن حبس ابد

پرسش:

آیا شرعاً حبس ابد از مجازات‌های تعزیری محسوب می‌شود و حاکم شرع می‌تواند در
برخی از جرایم تعزیری مرتکب را به حبس ابد محکوم کند.

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت (ره)
کلاً تعزیر به نظر حاکم شرع است.

(1387/10/21)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

حبس ابد در مواردی به عنوان حد وارد شده است مانند زن مرتده که توبه نکند و گیرنده مقتول در صورتی که به واسطه کسی دیگر کشته شود و سارق پس از اجرای حد در مرحله سوم، بنابراین نمی‌توان حبس ابد را به عنوان تعزیر تلقی کرد.

(23 ربیع الاول 1429 هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

حبس ابد جزء تعزیرات نیست.

(1386/12/25)

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی

حبس ابد از مجازات تعزیری نیست و حاکم شرع به عنوان تعزیر چنین اختیاری را ندارد.

(1387/01/17)

4. استفتاء 7090: چگونگی اعتبار شهادت بر جرایم موجب حد

پرسش:

1- آیا در شهادت به جرایم موجب حد مانند لواط، قذف و سرقت، دیدن (مانند سرقت و لواط) و یا دیدن و شنیدن (مانند قذف) شرط است، یا مجرد علم حاصل از تواتر یا سماع و امثال آن کافی است و چنین شهادتی معتبر است؟

2- آیا همان گونه که شاهد در زنا باید صریحاً چگونگی زنا را شهادت دهد که مثلاً «کالمیل فی المکحله» بوده است، بفرمایید:

الف) آیا در لواط نیز شاهد باید به همان نحو جزئیات را بیان کند؟

ب) آیا در تفخیز و مساحقه نیز باید جزئیات را بیان کند؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت (ره)

1- در مثل لواط شرط است (جامع المسائل، ج 5، ص 290) و نیز در صفحه 225 و 219 مراجعه شود.

2- الف) بله.

ب) خصوصیات باید ذکر شود تا حاکم حکم کند و آن جلد است در تفخیز که مروی و احوط است.

(1387/10/21)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

شهادت باید بر اساس حس باشد و علم در شهادت کافی نیست و در این قسمت بین زنا و لواط و تفخیز و مساحقه فرقی نیست و احتیاط این است که در لواط و مساحقه و تفخیز نیز قادر به بیان جزئیات باشد.

(27 جمادی الاولی 1429 هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

1- کفایت نمی‌کند.

2- آری در تمام این‌ها باید جنبه شهود عینی داشته باشد.

(1387/02/16)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

2- الف) در لواط هم مانند زنا باید شهادت مستند به حبس و دیدن باشد و بدون رؤیت شهادت دادن صحیح نبوده و نافذ نیست.

ب) در تفخیز و مساحقه نیز جزئیات آن‌ها باید بیان شود.

(1387/10/21)

5. استفتاء 7093: حکم مطلقه مدخول‌بها در زمان متعه**پرسش:**

فردی با زنی ازدواج موقت نموده و بعد از انقضای مدت و در زمان عده او را به عقد دائم خود در می‌آورد و قبل از دخول وی را مطلقه می‌نماید؛ بفرمایید: آیا در این طلاق، زن، حکم مطلقه غیر مدخوله را از حیث عده، رجوع و مانند آن دارد یا حکم طلاق زن مدخول‌بها را دارد؟ مستدعی است حکم عده، حق رجوع، نفقه و سایر آثار این طلاق را بیان فرمایید.

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت(ره)

عده عقد موقت باید به پایان برسد.

(1387/10/21)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

در فرض مسأله زن به خاطر این که در ازدواج نخست مدخوله است باید عده نگه دارد و ازدواج در حال عده نافه عده پیشین نیست. و اما رجوع و نفقه در این مورد منتفی است چون طلاق قبل از دخول است و زوجیت قبلی مؤثر در رجوع و نفقه نیست چون متعه بوده است.

(25 شعبان المعظم 1429 هـ.ق)

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی

اگرچه از جهت عده طلاق حکم غیر مدخوله را دارد ولی نسبت به عقد موقت باید عده را رعایت کند و قبل از گذشتن آن ازدواج او با مرد دیگر باطل است.

(17 رجب 1429 هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
حکم زن مدخول بها را دارد و عده با این امور از بین نمی‌رود.

(1387/05/03)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
بنابر احتیاط واجب باید عده قبلی را تکمیل کند و حق رجوع و نفقه در زمان عده ثابت
نیست.

(1387/10/21)

ب: نظریات مشورتی

1. حق الوکاله در وکالت اتفاقی با در نظر گرفتن مقررات وکالت دادگستری در صورت مطالبه باید در حکم صادره لحاظ شود.

پرسش:

در پرونده‌ای وکیل اتفاقی، ضمن وکالت از اقربای نسبی خود (پدر) و طرح و اقامه دعوی، در ستون خواسته مطالبه حق الوکاله را نموده است آیا وکیل اتفاقی به مفهوم خاص وکیل دادگستری وفق مقررات مواد 31 و 33 از قانون آیین دادرسی مدنی است که می‌تواند مطالبه حق الوکاله نماید یا صرفاً اجازه دفاع و اقامه دعوی راجع به اقربای خود را دارد و بدون حق الوکاله این اقدام را انجام می‌دهد و آیا در صدور حکم به محکومیت خوانده باید وی به حق الوکاله وکیل اتفاقی نیز محکوم گردد و میزان آن بر چه اساسی است.

پاسخ:

به صراحت ماده 2 قانون وکالت مصوب 1315 و اصلاحات و الحاقات بعدی اشخاصی که واجد معلومات کافی برای وکالت باشند، ولی شغل آنها وکالت در عدلیه نباشد... ممکن است به آنها در سال سه نوبت جواز وکالت اتفاقی داده شود، در لایحه قانونی استقلال کانون وکلا... و آیین نامه آن هم نه صریحاً و نه ضمناً ماده 2 قانون فوق الذکر نسخ نشده است و چون به موجب ماده 336 قانون مدنی که بیان می‌دارد: «هرگاه کسی بر حسب امر دیگری اقدام به عملی نماید که عرفاً برای آن عمل اجرتی بوده عامل مستحق اجرت است مگر این که قصد تبرع داشته» و هم چنین برابر ماده 675 قانون مدنی موکل باید تمام مخارج وکیل را بدهد، نتیجتاً چنانچه مطابق ماده 677 همان قانون اگر در وکالت، مجانی یا با اجرت بودن آن تصریح نشده باشد محمول بر این است که با اجرت باشد بنابراین برابر ماده 676 قانون مدنی حق الوکاله وکیل تابع قرارداد بین طرفین است و اگر

قرارداد نباشد تابع عرف و عادت که با در نظر گرفتن مقررات وکالت دادگستری است که در صورت مطالبه باید در حکم صادره لحاظ شود.

(نظریه شماره 7/3912 مورخ 1389/6/31)

2. خواسته باید معین و منجز باشد.

پرسش:

1- در بند 5 ماده 51 قانون آیین دادرسی مدنی آمده است «آنچه که خواهان از دادگاه درخواست دارد» که با توجه به اینکه عبارت «مثل یا قیمت» در ستون خواسته آمده است آیا از موارد رفع نقص بند 2 ماده 53 قانون یاد شده می‌باشد که دفتر دادگاه اخطار رفع نقص صادر نماید آیا اصولاً نقص می‌باشد یا بایستی توسط دادگاه در جلسه اول دادرسی اخذ توضیح و رفع ابهام شود.

2 – آیا موارد ماده 51 قانون یاد شده قابل تسری به ماده 84 قانون مرقوم می‌باشد؟

3- چنانچه خواسته به شرح فوق باشد «مثل یا قیمت» تکلیف دادگاه چیست؟

پاسخ:

خواسته باید معین و منجز باشد، لذا مطالبه مثل یا قیمت مال بدون آنکه معلوم باشد اصل آن موجود است یا خیر؟ مردد بوده و در این صورت خواهان باید مطالبه اصل مال نماید. اگر اصل آن موجود نباشد وظیفه دادگاه است که به مثل یا قیمت حکم نماید. بنابراین در فرض استعلام دفتر دادگاه مطابق ماده 54 قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی اقدام خواهد نمود. ولی اگر جلسه رسیدگی تشکیل شده باشد، اخذ توضیح از خواهان جهت معین نمودن خواسته فاقد اشکال است.

(نظریه شماره 7/3600 مورخ 1389/6/17)

3. آراء دادگاههای عمومی که در مقام رسیدگی به اعتراض نسبت به آراء قاضی شورای حل اختلاف صادر می‌شود قطعی و غیر قابل تجدیدنظر است و از شمول ماده 331 قانون آیین دادرسی مدنی خارج است.

پرسش:

آیا آرای دادگاه بدوی در مقام رسیدگی به اعتراض به آرای شورای حل اختلاف قطعی است یا قابل تجدیدنظر می‌باشد چنانچه قابل تجدیدنظر است تکلیف رسیدگی 2 درجه و 2 مرحله‌ای (نخستین و تجدیدنظر) چیست؟

پاسخ:

با توجه به ماده 31 قانون شورای حل اختلاف مصوب 1387/4/18 آراء دادگاههای عمومی که در مقام رسیدگی به اعتراض نسبت به آراء قاضی شورای حل اختلاف صادر می‌شود قطعی و غیر قابل تجدیدنظر است و از شمول ماده 331 قانون آیین دادرسی در امور مدنی خارج است.

(نظریه شماره 7/3459 مورخ 1389/6/13)

4. اثبات معاملاتی که برابر مواد 46 و 47 قانون ثبت باید ثبت شود به وسیله سند عادی ممکن نیست.

پرسش:

مواد 46 و 47 قانون ثبت مرحله ثبوت دعوی است یا اثبات دعوی یا هر یک می‌تواند مرحله ثبوت باشد یا اثبات؟

پاسخ:

با توجه به صراحت ماده 48 قانون ثبت اسناد و املاک بر این عبارت «سندی که مطابق مواد فوق باید به ثبت برسد و به ثبت نرسیده در هیچ یک از ادارات و محاکم پذیرفته نخواهد شد.» اثبات معاملاتی که بر طبق مواد 46 و 47 قانون ثبت اسناد و املاک کشور باید ثبت شود بوسیله سند عادی ممکن نیست. ولی ممکن است وقوع معامله به طریق

دیگری مانند اقرار طرفین اثبات شود.

(نظریه شماره 7/3459 مورخ 1388/6/13)

5. در صورتی که قرارداد متضمن شرایط عمومی پیمان به تصویب هیأت وزیران و به اطلاع مجلس رسیده باشد دعوی ابطال بخشی یا کل قرارداد فاقد جنبه قانونی است.

پرسش:

در قرارداد بین شهرداری و پیمانکار در ماده 12 قرارداد، در موارد حدوث اختلاف به داوری توافق شده، پیمانکار دادخواست ابطال ماده 12 قرارداد به جهت مخالفت صریح با ماده 457 قانون آیین دادرسی مدنی و ابطال رأی داور را خواستار شده است؟
الف) آیا ابطال قسمتی از قرارداد (ماده 12) وفق مقررات است؟ آیا چنین دعوی مسموع است؟

ب) آیا شهرداری نیز مشمول ماده 457 قانون مرقوم می‌باشد؟

ج) آیا در صورت ارجاع به داوری از سوی شهرداری‌ها و وزارتخانه و شرکت‌های دولتی رعایت ماده 457 قانون مذکور ضروری است یا خیر با توجه به شرایط عمومی پیمان که مصوب دولت است این موافقت از مجلس اخذ شده است یا اینکه در هر مورد به نحو مجزی بایستی موافقت مجلس اخذ گردد؟

ه) چنانچه طرفین توافق به داوری نموده باشند نحوه حل تعارض اراده طرفین با ماده 457 قانون مذکور با رعایت مواد 10 و 957 قانون مدنی چگونه است؟

و) به نظر می‌رسد ماده 457 قانون مرقوم به نحوی نیست که در هر مورد توافق مجلس اخذ شود بلکه چنانچه دولت شرایط عمومی پیمان را تنظیم نموده، قطعاً با موافقت مجلس بوده و نیازی نیست در هر مورد جزئی موافقت مجلس شورای اسلامی اخذ گردد.

پاسخ:

الف: در صورتی که قرارداد متضمن شرایط عمومی پیمان که به تصویب هیأت وزیران و

به اطلاع مجلس رسیده باشد مورد از شمول ماده 457 قانون آیین دادرسی مدنی خروج موضوعی داشته و دعوی ابطال بخشی یا کل قرارداد به جهت مخالفت با ماده مذکور فاقد جنبه قانونی است زیرا در این فرض موضوع مغایرتی با ماده 457 قانون ذکر شده نداشته و در عوض مقررات همان ماده اجرا شده است.

ب: نظر به اینکه اموال در اختیار شهرداری از اموال عمومی بوده و شهرداری نیز از مؤسسات عمومی تلقی می‌گردد لذا شهرداری نیز مشمول مقررات ماده 457 قانون مرقوم می‌شود.

ج: با توجه به توضیحات بند یک پاسخ نیازی به اینکه در هر مورد به نحو جداگانه مورد به تصویب هیأت وزیران و موافقت مجلس برسد وجود ندارد.

هـ) در صورت توافق طرفین به داوری اگر موضوع مشمول مقررات ماده 457 قانون آیین دادرسی مدنی گردد ولی مطابق مقررات آن اقدام نشده باشد نظر به اینکه مقررات آیین دادرسی مدنی و بالاخص ماده مذکور از قوانین امری می‌باشد و اراده طرفین نمی‌تواند آثار آن را زائل نماید بنابراین در فرض پرسش مقررات ماده مذکور وارد و حاکم بر مواد 10 و 957 قانون مدنی می‌باشد.

(نظریه شماره 7/3369 مورخ 1389/6/8)

6. با صدور حکم قطعی به پرداخت دیه، مقتضی طرح دعوی اعسار از محکوم به فراهم است.

پرسش:

نظر به اینکه قانونگذار وفق اصول شرعی، به محکوم علیه دیه مهلت‌های یکساله و دو ساله و سه ساله در جرایمی عمدی و شبه عمدی و خطای محض اعطا نموده آیا محکوم علیه می‌تواند قبل از سپری شدن مهلت‌های مذکور، دادخواست اعسار از محکوم به تقدیم نماید، تکلیف دادگاه در مواجهه با چنین دادخواستی چیست آیا در صورت صدور حکم به اعسار با مقررات مواد 302 و تبصره آن از قانون مجازات اسلامی و بندهای 7 یا 11 ماده

84 قانون آیین دادرسی مدنی در تعارض نیست؟

پاسخ:

با صدور حکم قطعی به پرداخت دیه، مقتضی طرح دعوی اعسار از محکوم به و یا تقسیط آن فراهم است، هر چند که مهلت‌های تأدیه حسب مورد به پایان نرسیده باشد.

(نظریه شماره 7/2219 مورخ 1389/4/9)

7. دادگاه در حکم اصداری ضمن الزام فروشنده به انتقال رسمی ملک به نام خریدار به پرداخت باقی

ثمن نیز اشاره نماید.

پرسش:

چنانچه دادگاه حکم به الزام به تنظیم سند رسمی صادر نماید آیا بدون درخواست خوانده می‌توان ضمن دادنامه حکم به پرداخت الباقي ثمن معامله نمود به عبارت دیگر الزام به تنظیم سند رسمی منوط به پرداخت الباقي ثمن گردد یا این که خوانده مکلف است در ضمن دعوی اصلی یا مستقل دادخواست مطالبه وجه ثمن معامله را تقدیم نماید چنانچه امکان دستور پرداخت الباقي ثمن در ضمن الزام به تنظیم سند رسمی بدون تقدیم دادخواست قانونی باشد آیا دادگاه خارج از خواسته اظهارنظر ننموده است در فرض که در خصوص ثمن اختلاف باشد یا نباشد آیا تأثیری در اقدام فوق دارد؟

پاسخ:

در صورتی که طرفین در قرارداد فروش توافق نموده باشند الباقي ثمن هم زمان با انتقال رسمی ملک پرداخت شود، دادگاه در فرض استعلام باید در دادنامه به الزام خریدار به پرداخت باقی ثمن در دفترخانه هم زمان با انتقال رسمی نیز اشاره نماید. اگر هم تصریح نشده باشد و طرفین طریق خاصی برای پرداخت ثمن در نظر نگرفته باشند و اختلافی هم در مورد آن نباشد با توجه به ماده 344 قانون مدنی اصلح آن است که برای قلع نزاع و فصل خصومت دادگاه در حکم اصداری ضمن الزام فروشنده به انتقال رسمی ملک به نام

خریدار به پرداخت باقی ثمن نیز اشاره نماید.

(نظریه شماره 7/1376 مورخ 1389/3/11)

**8. ابلاغ اوراق در هر یک از محل سکونت یا کار به عمل می‌آید برای اعلام آدرس باید برای خواهان
اخطار رفع نقص ارسال شود.**

پیش:

در دادخواست خواهان نشانی خوانده را اداره دامپزشکی قید نموده که کارگزين آن اداره در پاسخ اعلام نموده خوانده به مدت 5 ماه مرخصی بدون حقوق رفته است آیا دادخواست ناقص است و بایستی به خواهان اخطار رفع نقص داده شود یا این که نشانی صحیح است و دادگاه تکلیفی ندارد؟ آنچه مسلم است، به خوانده در محل، ابلاغ نشده و ماده 83 قانون آیین دادرسی مدنی احراز نشده است.

پاسخ:

در فرض استعلام چون خواهان آدرس خوانده را اداره دامپزشکی یعنی محل کار وی قید نموده است، بنابراین طبق مقررات تبصره 1 ماده 68 قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب 1379 اوراق به کارگزينی قسمت مربوط یا نزد رئیس کارمند مربوطه ارسال می‌شود و اشخاص یاد شده مشمول اجرای ابلاغ می‌باشند و چون خوانده به لحاظ اخذ مرخصی بدون حقوق در محل کار حضور ندارد اجرای ابلاغ توسط اشخاص یاد شده مقدور نبوده، در صورت اعلام مراتب به دفتر دادگاه چون ابلاغ اوراق در هر یک از محل سکونت یا کار به عمل می‌آید برای اعلام آدرس محل سکونت خوانده باید برای خواهان اخطار رفع نقص ارسال شود.

(نظریه شماره 7/1264 مورخ 1389/3/2)

9. چنانچه در پرونده کیفری قرار تأمین خواسته به استناد یک فقره یا چند فقره چک صادر شود در دادگاه حقوقی نمی‌توان با استناد به همان چک‌ها قرار تأمین خواسته صادر نمود؟

پرسش:

1. با توجه به مواد 74 قانون آیین دادرسی کیفری و ماده 108 قانون آیین دادرسی مدنی چنانچه قرار تأمین خواسته کیفری صادر شود آیا خواهان می‌تواند در پرونده حقوقی مطالبه وجه چک، تقاضای صدور قرار تأمین خواسته حقوقی نیز بنماید؟
2. در فرضی که در قرار تأمین خواسته کیفری مالی توقیف شده، آیا لزومی به صدور قرار تأمین خواسته حقوقی وجود دارد اگر قرار تأمین خواسته حقوقی صادر و مال توقیف شود، آیا امکان دارد برای یک دین به میزان 2 برابر اموال خوانده توقیف شود؟
3. چنانچه فرد علاوه بر تأمین خواسته حقوقی و کیفری، در اجرای نسبت به تقاضای صدور اجرائیه و توقیف مال نماید، تکلیف دادرسی یا دادگاه حقوقی در صدور قرار تأمین خواسته چیست؟

پاسخ:

چنانچه در پرونده کیفری قرار تأمین خواسته به استناد یک فقره یا چند فقره چک صادر شود در دادگاه حقوقی نمی‌توان با استناد به همان چک‌ها مجدداً قرار تأمین خواسته صادر نمود و نیز چنانچه در دادگاه کیفری در اجرای قرار تأمین خواسته اموال متهم توقیف شده باشد در دادگاه حقوقی نمی‌توان مجدداً قرار تأمین خواسته صادر و اموال دیگری از متهم را توقیف نمود. همچنین در صورتی که اشتباهاً هم در دادگاه کیفری یا دادرسی و هم در دادگاه حقوقی قرار تأمین خواسته صادر شده باشد فقط می‌توان یکی از آن‌ها را اجرا و اموال متهم را توقیف نمود.

(نظریه شماره 7/454 مورخ 1389/2/4)

10. مقررات ماده 4 و تبصره 3 آن ماده از آیین‌نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب به قوت خود باقی است.

پرسش:

آیا با توجه به ماده واحده قانون الحاق یک ماده به قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب 1384/4/12 مجلس شورای اسلامی، تبصره ذیل ماده 3 قانون توزیع عادلانه آب مصوب 1361/12/16 مجلس شورای اسلامی و متعاقب آن ماده 4 و تبصره 3 آن ماده از آیین‌نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب 1363/7/18 هیأت وزیران از سال 1385 لغو گردیده یا همچنان مقررات مذکور به قوت خود باقی است؟

پاسخ:

1- در قسمت سوم ماده واحده قانون الحاق یک ماده به قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب سال 1373 - 1384/4/12 تصریح شده است وزارت نیرو موظف است در خصوص چاههای بدون پروانه حفر شده در مناطق ممنوعه قبل از تصویب قانون توزیع عادلانه آب موضوع تبصره ذیل ماده 3 قانون فوق‌الذکر را تا پایان سال 1384 تعیین تکلیف نماید. با انقضای این مهلت تبصره ذیل ماده 3 قانون توزیع عادلانه آب مصوب 1361/12/16 لغو می‌گردد. با توجه به مراتب بالا آنچه لغو شده اختیارات وزارت نیرو در خصوص تعیین تکلیف چاههایی است که قبل از تاریخ تصویب قانون توزیع عادلانه آب مصوب 1361/12/16 بدون مجوز حفر شده که وزارت نیرو مکلف است تا پایان سال 1384 نسبت به تعیین تکلیف این قبیل چاهها اقدام نماید. مقررات ماده 4 و تبصره 3 آن ماده از آیین‌نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب سال 1361 لغو نگردیده و به قوت خود باقی است.

(نظریه شماره 7/7748 مورخ 1388/12/12)

11. چنانچه وکیل معاضدتی در پرونده مطروحه از جانب موکل خود محکوم‌له واقع و یا حکم به بطلان دعوی وی صادر شود، حق‌الوکاله وکیل از سوی قوه قضاییه قابل پرداخت است.

پرسش:

چنانچه در پرونده وکیل معاضدتی تعیین شده و خوانده محکومیت حاصل نماید، آیا حق‌الوکاله بایستی به مبلغ 2.000.000 ریال توسط خوانده پرداخت شود یا قوه قضاییه؟ چنانچه خوانده محکومیت حاصل ننماید (حکم به بی‌حقی یا بطلان دعوا صادر شود) حق‌الوکاله وکیل معاضدتی به مبلغ 2.000.000 ریال (وفق ماده 4 آیین‌نامه اصلاح آیین اجرایی ماده 10 قانون تشکیل صندوق حمایت وکلا و کارگشایان دادگستری مصوب 29 دی 1355 مصوب 1388/2/12 ریاست محترم قوه قضاییه) توسط قوه قضاییه بایستی پرداخت گردد.

پاسخ:

چنانچه وکیل معاضدتی در پرونده مطروحه از جانب موکل خود محکوم‌له واقع و یا حکم به بطلان دعوی وی صادر شود در هر حال با توجه به ماده 9 آیین‌نامه اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده 10 قانون تشکیل صندوق حمایت وکلا و کارشناسان دادگستری مصوب 1388/2/12 حق‌الوکاله وکیل از سوی قوه قضاییه قابل پرداخت است.

(نظریه شماره 7/7325 مورخ 1388/11/21)

12. چنانچه دارنده چک در موعد قانونی نسبت به ارائه آن به بانک و دریافت گواهی عدم پرداخت اقدام نکرده باشد صدور قرار تأمین خواسته بدون تودیع خسارت احتمالی علیه ظهرنویس امکان و موقعیت قانونی ندارد.

پرسش:

با توجه به ماده 1 قانون صدور چک و بند (ج) ماده 108 قانون آیین دادرسی مدنی با صدور تأمین خواسته در خصوص چکهای بانکهای خصوصی نیاز به اخذ خسارت احتمالی می‌باشد یا خیر؟

پاسخ:

در صورتی که بانکهای خصوصی طبق قانون دایر شده باشند چکهای صادره عهده آنها نیز مشمول قانون صدور چک مصوب سال 1373 و اصلاحی آن مصوب سال 1382 می‌باشد. بنابراین چکهای صادره به عهده بانکهای ایران یا شعب آنها در خارج از کشور در حکم اسناد لازم‌الاجرا است و از این جهت صدور قرار تأمین خواسته نسبت به صادر کننده مانند سایر اسناد لازم‌الاجرا نیازی به سپردن خسارت احتمالی ندارد و عدم مراجعه ظرف پانزده روز به بانک نیز آن را از لازم‌الاجرا بودن خارج نمی‌کند. ولی در مورد ظهرونیس در فرض سؤال چنانچه دارنده چک در موعد قانونی نسبت به ارائه آن به بانک و دریافت گواهی عدم پرداخت اقدام نکرده باشد صدور قرار تأمین خواسته بدون تودیع خسارت احتمالی علیه ظهرونیس امکان و موقعیت قانونی ندارد.

(نظریه شماره 7/5894 مورخ 1388/9/22)

13. اگر مال توقیف شده عین خواسته نباشد، عملیات اجرایی نسبت به آن انجام و حق اجراء بر ذمه محکوم‌علیه مستقر می‌گردد.

پیرش:

وفق ماده 34 قانون اجرای احکام مدنی، محکوم‌علیه باید ظرف 10 روز به مفاد اجراییه عمل و یا ترتیبی برای پرداخت اتخاذ نماید و براساس ماده 160 قانون یاد شده پرداخت حق‌الاجرا پس از انقضای مهلت 10 روز عهده محکوم‌علیه است لکن چنانچه سازش کرده یا ترتیبی برای اجرای حکم اتخاذ کنند نصف حق اجرا دریافت می‌گردد حال: چنانچه خواهان (محکوم‌له) قبل از صدور حکم با تأمین خواسته اموال خوانده (محکوم‌علیه) را توقیف نماید با توجه به مراتب فوق راجع به مهلت 10 روز برای معرفی مال آیا سالبه به انتفای موضوع نبوده (تحصیل حاصل)؟

1- آیا نظر به مراتب فوق، با این استدلال که چون بحث 10 روز منتفی بوده لذا نصف حق‌الاجرا اخذ گردد یا اصلاً دریافت نگردد؟

2- چنانچه قائل باشیم، تأمین خواسته و توقیف مال محکوم‌علیه، تأثیری در اخذ نیم عشر اجرایی ندارد پس چه تفاوتی بین خواسته در پرونده و عدم آن دارد.

پاسخ:

با توقیف اموالی از خوانده (محکوم‌علیه) در اجرای قرار تأمین خواسته طبق ماده 108 قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی، اجرای مقررات ماده 34 قانون اجرای احکام مدنی منتفی نیست. چنانچه مال توقیف شده عین خواسته باشد با توجه به حکم دادگاه همان مال به محکوم‌له داده می‌شود و اگر مال توقیف شده عین خواسته نباشد ولی بر اثر درخواست محکوم‌علیه و محکوم‌له و ترازی آنان قبل از صدور اجرائیه یا بعد از آن و قبل از انقضای مدت 10 روز موضوع ماده 34 قانون اجرای احکام مدنی در ازای محکوم‌به، به محکوم‌له پرداخت گردد، در اینصورت نیازی به اجرای حکم نخواهد بود و نتیجتاً مطالبه حق اجرا منتفی است. در غیر اینصورت اگر مال توقیف شده عین خواسته نباشد، موافق ترتیبی که در قانون اجرای احکام مدنی مقرر گردیده عملیات اجرایی نسبت به آن انجام و حق محکوم‌له توجهاً به ماده 52 قانون اجرای احکام مدنی از آن استیفاء می‌شود و با توجه به ماده 160 قانون اجرای احکام مدنی، حق اجرا بر ذمه محکوم‌علیه مستقر می‌گردد لذا توقیف مال قبل از صدور حکم محکومیت تأثیری در این خصوص ندارد.

(نظریه شماره 7/6123 مورخ 1388/9/30)

14. در صورتی که بانک‌های خصوصی طبق قانون دایره شده باشند چک صادره عهده آنها نیز مشمول قانون صدور چک می‌باشد.

پرسش:

1- آیا بانک‌های خصوصی نظیر (بانک اقتصاد نوین، بانک سرمایه، بانک پاسارگاد، بانک پارسیان) که عبارت «بانک» در صدر آن قرار گرفته مشمول قوانین و مقررات مربوط به بانکهای دولتی است (ماده 1 و 2 قانون صدور چک 1388/4/16 با اصلاحات بعدی).

2- در صورت تقاضای تأمین خواسته مقررات مربوط به بانکهای دولتی جاری و ساری (عدم اخذ تأمین متناسب است) یا خیر؟

3- آیا خسارت تأخیر تأدیه مشمول چکهای مربوط به بانکهای خصوصی نیز می‌شود (تبصره ماده 2 قانون صدور چک)

پاسخ:

1- با توجه به اطلاق مقررات ماده 2 قانون صدور چک در صورتی که بانکهای خصوصی طبق قانون دایر شده باشند چک صادره عهده آنها نیز مشمول قانون صدور چک مصوب 1372 و قانون اصلاحی آن مصوب سال 1382 می‌باشد.

2 و 3- پاسخ پرسش‌های مذکور با توجه به مراتب فوق روشن می‌باشد.

(نظریه شماره 7/5599 مورخ 1388/9/9)

15. تصحیح رأی در دادگاه بدوی در دو حالت ممکن است.

پرسش:

به عنایت به ماده 309 از قانون آیین دادرسی مدنی چنانچه تقاضای اصلاح دادنامه پس از صدور حکم بدوی و درخواست تجدیدنظر صورت گرفته باشد تکلیف چیست؟

1- آیا دادگاه عمومی می‌تواند اصلاح نماید؟

2- آیا این اصلاح عهده دادگاه تجدیدنظر است یا خیر؟

3- آیا می‌توان استدلال کرد با توجه به نص صریح ماده 309 از قانون مذکور دادگاه بدوی تا زمان تجدیدنظرخواهی تکلیف داشته و پس از آن تکلیفی ندارد.

پاسخ:

با توجه به مقررات ماده 309 قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی و مقررات تبصره 4 ماده 22 قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب (اصلاحی 1381) تصحیح رأی در دادگاه بدوی در دو حالت ممکن است. اول این که درخواست

اصلاح رأی قبل از تجدیدنظرخواهی صورت گرفته باشد، دوم این که رأی صادره بلحاظ انقضای مدت تجدیدنظرخواهی قطعی شده باشد، بنابراین چنانچه بعد از تجدیدنظرخواهی درخواست اصلاح رأی شده باشد دادگاه بدوی نمی‌تواند دادنامه را اصلاح نماید. در این صورت دادگاه تجدیدنظر چنانچه متوجه اشتباه شود ضمن صدور رأی به آن اشاره خواهد کرد و آنرا اصلاح می‌نماید ولی اگر به همان صورت اشتباه، رأی تأیید گردد طبق بند 4 تبصره 22 قانون مارالذکر دادگاه تجدیدنظر باید رأی اصلاحی صادر نماید.

(نظریه شماره 7/4610 مورخ 1388/7/29)

ج: نشست‌های قضایی

1. چنانچه تجدیدنظرخواهی از رأی قاضی شورای حل اختلاف خارج از فرجه قانونی باشد تکلیف چیست؟

پرسش 534/88:

در صورتی که تجدیدنظرخواهی نسبت به حکمی که از قاضی شورای حل اختلاف صادر شده خارج از مهلت قانونی به عمل آید رسیدگی به عذر تجدیدنظرخواه مطابق ماده 340 قانون آیین دادرسی مدنی به عهده قاضی شورا است یا از وظایف و اختیارات دادگاه عمومی می‌باشد؟¹

نظریه کمیسیون:

در صورتی که تجدیدنظرخواهی از حکم قاضی شورای حل اختلاف خارج از فرجه مقرر قانونی باشد و از طرف متقاضی تجدیدنظر عذر موجه نسبت به این مسامحه اقامه نشود (قانون شورای حل اختلاف در این مورد ساکت است) با اتخاذ ملاک از تبصره 2 ماده 339 قانون آیین دادرسی مدنی قاضی شورای حل اختلاف قرار رد تجدیدنظرخواهی صادر می‌نماید و این قرار ظرف مدت 20 روز از تاریخ ابلاغ در مرجع تجدیدنظر قابل اعتراض خواهد بود. (کمیسیون حقوقی 4 مورخ 1389/7/5)

2. آیا رأیی که مرجع تجدیدنظر در خصوص آرای شورای حل اختلاف صادر می‌کند قطعی است یا قابل تجدیدنظر مجدد است؟

پرسش 532/88:

ماده 31 قانون شورای حل اختلاف:

نحوه تجدیدنظرخواهی از آرای صادره در شورای حل اختلاف را مطرح کرده است آیا رأیی که مرجع تجدیدنظر اعم از قاضی شورا یا دادگاه عمومی صادر می‌کند قطعی است یا قابل تجدیدنظر است؟²

1- نشست قضایی دادگستری آستارا، اردیبهشت ماه 1388.

2- نشست قضایی دادگستری شاهرود، اردیبهشت ماه 1388.

نظریه کمیسیون:

فلسفه تشکیل شورای حل اختلاف کاهش مراجعه اشخاص برای امر جزئی به دادگاه‌های دادگستری است و شور ا با صلاحیت اندکی که دارد موظف است قبلاً برای اصلاح ذات البین اهتمام کافی معمول و حتی المقدور دعوی را به صلح و سازش خاتمه دهد.

در صورت عدم توفیق در صلح و سازش اصحاب دعوی، بدون تشریفات آیین دادرسی مدنی مطابق مقررات حاکم به موضوع رسیدگی و حکم صادر می‌کند.

حکم شورای حل اختلاف مطابق ماده 31 قانون تشکیل شورای حل اختلاف ظرف 20 روز قابل تجدیدنظر در دادگاه عمومی همان حوزه قضایی است. اگر چه در قانون تشکیل شورا در خصوص رأی صادره از طرف دادگاه عمومی در مقام رسیدگی تجدیدنظر، اعتراض به این حکم پیش بینی نشده و قانون ساکت است لیکن در ماده 18 آیین نامه اجرایی ماده 189 قانون برنامه سوم اقتصادی در باب شورای حل اختلاف رأی صادره قطعی است.

و لذا با توجه به فلسفه تشکیل شورای حل اختلاف که اصل فصل خصومت در اسرع وقت است و با توجه به ماده 18 آیین نامه رأی صادره از دادگاه عمومی در مقام تجدیدنظر قطعی است و تجدیدنظر خواهی از این حکم وجاهت قانونی ندارد.

(کمیسیون مدنی 4 مورخ 1389/7/5)

3. قلمرو خسارت ناشی از تقدیم چک معمول به عنوان ثمن معامله**پرسش 519/88:**

آقای (الف) با آقای (ب) معامله‌ای انجام داده و (ب) بابت پرداخت ثمن معامله چکی را که از (ج) بابت طلب خویش دریافت کرده بود به (الف) می‌دهد که (الف) با مراجعه به بانک متوجه می‌شود که چک مذکور جعلی است. یعنی اسکن شده و (ج) آن را امضاء زده بود که پس از طرح شکایت از سوی (الف) علیه (ج)، (ج) محکومیت قطعی به اتهام جعل

پیدا نموده که متعاقب آن (الف) به طرفیت (ج) دعوی مطالبه وجه چک به استناد پرونده کیفری مطرح می‌نماید. آیا دادگاه می‌تواند (ج) را به پرداخت وجه چک محکوم نماید یا خیر؟¹

نظریه کمیسیون:

اولاً به مطالبه وجه چک از سوی الف به طرفیت ج به عنوان مطالبه وجه چک از صادر کننده چک میسر نیست زیرا چک مجعول منشاء آثار حقوقی ناشی از صدور چک نیست. ثانیاً به نظر می‌رسد مطالبه وجه چک حتی به عنوان ضرر و زیان ناشی از جرم نیز قابل تصور نباشد؛ زیرا ضرر و زیان ناشی از جرم به موجب ماده 9 قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری عبارتست از ضرر و زیان مادی و محرومیت از منافع ممکن الحصول. از آنجا که طلب ناشی از ثمن معامله کماکان در عهده خریدار (ب) باقی است و تلف مادی و سقوط این به علت بی اعتباری ایفاء آن رخ نداده است. به عبارت دیگر وجه چک که ثمن معامله است به زیان الف اتلاف نشده است تا در قلمرو ضرر و زیان ناشی از جرم قرار گیرد. بدیهی است بابت سایر خسارات شاکی می‌تواند دادخواست مطالبه ضرر و زیان علیه محکوم علیه پرونده کیفری تقدیم نماید.

(کمیسیون آ.د.م 3 مورخ 1389/8/9)

4. مسئولیت مدنی و کیفری در عقد عاریه

پرسش 122/88:

شخص (الف) مقداری لوازم را از شخص (ب) می‌گیرد برای استفاده و استرداد آن قراردادی تنظیم می‌کنند و در آن ذکر می‌کنند که شخص (الف) وسایل را برای یک شب قرض می‌کند حال شخص (الف) وسایل را تلف می‌کند شخص (ب) شکایت خیانت در امانت مطرح می‌کند. وکیل شخص (الف) در دفاع می‌گوید که چون عقد قرض بوده و

1- نشست قضایی دادگستری مازندران - نوشهر، خرداد ماه 1388.

شخص (الف) مکلف به رد مثل آن می‌باشد خیانت در امانت مورد ندارد، در دو حالت سوء نیت نیست و عدم سوء نیت شخص (الف) مسئولیت حقوقی و کیفری چگونه است؟¹

نظریه کمیسیون:

قطع نظر از عنوان انتخابی موضوع سؤال که طرفین آن را قرض دانسته‌اند، نظر به اینکه اقدام آنان در اخذ مال و قرار استرداد آن بیشتر در قالب عقد عاریه متصور است و در چنین عقود ی‌گیرنده امانت امانی محسوب می‌شود و در صورت تعدی و تفریط، دارای ضمان مدنی خواهد بود، اثبات تعدی و تفریط به عهده مدعی آن بوده و در صورت ارائه ادله، گیرنده مال دارای مسئولیت مدنی خواهد بود. لیکن در رابطه با بحث جزایی موضوع مطروح، چنانچه سوء نیت مجرمانه از ناحیه مرجع قضایی در صورت رسیدگی و احراز آن، بدست آید، موضوع واجد وصف کیفری نیز می‌باشد. لذا اتفاق نظر نشست قضایی آبان تا حدی که موافق با این نظر می‌باشد مورد تأیید است.

(کمیسیون مدنی 5 مورخ 1389/8/10)

5. وجود حق مطالبه مهر المثل در صورت ازاله بکارت

پرسش 322/88:

پسر و دختری پس از برقراری رابطه نامشروع و ازاله بکارت نزد عاقدی به نکاح منقطع یکدیگر با مهریه معین در می‌آیند و دختر متعاقباً از مهریه خویش صرفنظر و زوج نیز مدت باقیمانده را بذل می‌کند، زوجه علیه زوج در دادگاه حقوقی جهت دریافت مهرالمثل خویش اقامه دعوی می‌نماید بدین شرح که چون هنگام انعقاد عقد نکاح منقطع و هنگام صرفنظر کردن از مهریه به سن رشد نرسیده و کمتر از 18 سال داشته است لذا استحقاق دریافت مهرالمثل را دارد. زوجه در آن هنگام بیش از 17 سال و 11 ماه داشته است دادگاه با چه تکلیفی مواجه است؟²

1. نشست قضایی دادگستری فارس - آباد، آذر ماه 1388.
2. نشست قضایی دادگستری مازندران - رامسر، بهمن ماه 1388.

نظریه کمیسیون:

با تصریح به اینکه موضوع مطالبه مهریه مقرر در عقد موقت که بعد از ازاله بکارت بین طرفین واقع شده و در جای خود به دلیل عدم رشد زوجه و اینکه به سن قانونی نرسیده قابلیت مطالبه خواهد داشت آنچه که در سؤال مورد نظر است موضوع مهرالمثل به لحاظ ازاله بکارت است که امر دیگری است و به دلیل اینکه ازاله بکارت واقع شده، با توجه به مواد 1091 و 1099 قانون مدنی که با وجود شرعی و قانونی بودن روابط طرفین، زن را مستحق دریافت مهرالمثل به دلیل ازاله بکارت می‌داند به نحو اولی در موردی که ازاله بکارت منشاء شرعی و قانونی نیز نداشته قابل مطالبه از ناحیه زن را دارد علاوه بر آن ماده 441 قانون مجازات اسلامی مشعر بر آن است که با ازاله بکارت از دختر بدون اینکه لازمه این ازاله اجبار یا اکراه باشد حق مطالبه مهرالمثل بوجود می‌آید. بنابر مراتب مشارالیه حق مطالبه مهرالمثل را در این فرض دارد. در نتیجه نظریات اعلامی در نشست قضایی رامسر مورد تأیید نمی‌باشد.

(کمیسیون مدنی 5 مورخ 1389/8/10)

بخش پنجم:

مصوبات هیأت وزیران

1. اصلاح آیین‌نامه اجرایی بند «ج» و تبصره (2) ماده (54) قانون مدیریت خدمات کشوری¹

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور

وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک در جلسه مورخ 1389/8/2 با توجه به نظر رییس مجلس شورای اسلامی، موضوع نامه شماره 25931 هـ/ب مورخ 1389/4/15 و با رعایت جزء «ک» بند (1) تصویب‌نامه شماره 158795/ت/38856 هـ مورخ 1386/10/1 تصویب نمودند:

آیین‌نامه اجرایی بند «ج» و تبصره (2) ماده (54) قانون مدیریت خدمات کشوری، موضوع تصویب‌نامه شماره 231400/ت/43909 ک مورخ 1388/11/21 به شرح زیر اصلاح می‌شود:

1- در بند (9) ماده (1) عبارت «به موجب تشخیص بالاترین مقام دستگاه» و بند (13) ماده یادشده حذف می‌شوند.

2- تبصره ماده (3) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«تبصره- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند علاوه بر شرایط فوق، شرایط اختصاصی دیگری را تعیین و پس از تأیید شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی برای تصویب هیئت وزیران ارایه نمایند.»

این تصویب‌نامه در تاریخ 1389/8/24 به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19146 مورخ 1389/9/1)

2. اصلاح بند (ب) ماده (9) آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره²

وزارت امور اقتصادی و دارایی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

1. متن آیین‌نامه در صفحه 113 شماره نهم این ویژه نامه (اسفندماه 1388) درج شده است.

2. متن آیین‌نامه در صفحه 69 شماره هفتم این ویژه نامه (دی ماه 1388) درج شده است.

هیئت وزیران در جلسه مورخ 1389/8/23 با توجه به نظر رئیس مجلس شورای اسلامی، موضوع نامه شماره 170/8254 هـ/ب مورخ 1389/2/18 تصویب نمود.¹ به انتهای بند (ب) ماده (9) آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره، موضوع تصویب‌نامه شماره 193542/ت42986 ک مورخ 1388/10/1 عبارت «و از مصادیق بندهای (7) و (8) و تبصره (1) ماده (1) قانون مذکور نباشند.» الحاق می‌شود.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19146 مورخ 1389/9/1)

3. اصلاح ماده (24) آیین‌نامه اجرایی مواد (2) و (17) قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای¹

وزیران عضو کمیسیون فرهنگی در جلسه مورخ 1389/5/18 بنا به پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و به استناد مواد (2) و (17) قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای - مصوب 1379 - و با رعایت تصویب‌نامه شماره 164082/ت373 هـ مورخ 1386/10/10 تصویب نمودند:

متن زیر جایگزین ماده (24) آیین‌نامه اجرایی مواد (2) و (17) قانون حمایت از حقوق پدید آورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای، موضوع تصویب‌نامه شماره 26089/ت21185 هـ مورخ 1383/4/24 می‌شود:

«24- متقاضی ثبت نرم‌افزار پس از تکمیل فرمها، دو نسخه از نرم‌افزار را به دبیرخانه تحویل داده و رسید دریافت می‌دارد. علاوه بر آن متقاضی باید به ازای هر نرم‌افزار مبلغ یک میلیون (1.000.000) ریال برای ثبت و یکصد هزار (100.000) ریال برای تأیید فنی به حساب خزانه واریز و رسید آن را نیز همراه تقاضای خود تحویل دهد.

تبصره - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجاز است برای حمایت از ثبت تولیدات نرم‌افزاری فاخر فرهنگی نود درصد (90%) هزینه ثبت را دریافت نکند.»

1. متن آیین‌نامه اجرایی در روزنامه رسمی شماره 17298 مورخ 1383/4/29 درج شده است.

این تصویب‌نامه در تاریخ 1389/8/24 به تأیید مقام‌محترم ریاست‌جمهوری رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19146 مورخ 1389/9/1)

4. آیین‌نامه تشکیل کمیسیون ایمنی راههای کشور

ماده 1- به منظور هماهنگ‌سازی تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های لازم در جهت ارتقای سطح ایمنی راههای کشور و رفع موانع و مشکلات اجرایی و ساختاری و پیشگیری از وقوع سوانح و تصادفات رانندگی و بهره‌برداری بهینه از تمامی امکانات موجود، کمیسیون ایمنی راههای کشور که در این آیین‌نامه به اختصار «کمیسیون» نامیده می‌شود با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

- 1- وزیر راه و ترابری (رئیس کمیسیون).
- 2- یکی از معاونان وزیر کشور به انتخاب وزیر.
- 3- یکی از معاونان وزیر صنایع و معادن به انتخاب وزیر.
- 4- یکی از معاونان وزیر آموزش و پرورش به انتخاب وزیر.
- 5- یکی از معاونان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به انتخاب وزیر.
- 6- یکی از معاونان وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به انتخاب وزیر.
- 7- نماینده معرفی‌شده از سوی معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور.
- 8- یکی از معاونان سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به انتخاب رئیس سازمان.
- 9- رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی کشور.
- 10- نماینده دادستان کل کشور به عنوان عضو ناظر (در صورت معرفی).
- 11- یکی از نمایندگان عضو کمیسیون عمران در مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو ناظر (در صورت معرفی).

- 12- رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور.
 - 13- رئیس سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.
 - 14- رئیس کل بیمه مرکزی ایران.
 - 15- رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی کشور.
 - 16- رئیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور.
- تبصره 1- جلسات کمیسیون هر ماه یک بار تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات اتخاذشده نیز با رأی اکثریت حاضران معتبر و توسط رئیس کمیسیون ابلاغ می‌شود.
- تبصره 2- کمیسیون می‌تواند از نمایندگان سایر دستگاهها بدون حق رأی برای شرکت در جلسات دعوت نماید.
- ماده 2- به منظور تعیین اهداف، راهبردها و طرح‌های بهبود ایمنی راهها، کمیسیون وظایف زیر را برعهده خواهد داشت:
- الف- ایجاد هماهنگی میان وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادهای ذی‌ربط با ایمنی راهها.
- ب- تدوین سیاستهای لازم در جهت ارتقای سطح ایمنی راههای کشور و ارایه آن به مراجع قانونی ذی‌ربط.
- پ- تدوین دستورالعمل‌های مربوط به شفاف‌سازی و احصای وظایف و اختیارات اعضا در ارتباط با ایمنی راهها و در صورت لزوم ارایه آن به مراجع قانونی ذی‌ربط.
- ت- بررسی و تدوین برنامه‌های اجرایی دستگاههای عضو در حوزه ایمنی راهها، براساس برنامه‌ریزی هماهنگ و یکپارچه در چارچوب راهبردها و طرح‌های مصوب مرتبط با ایمنی راهها.
- ث- جهت‌دهی فرهنگ عمومی جامعه در خصوص ایمنی راهها.

- ج- تدوین ضوابط و معیارهای فنی ایمنی راهها و محیط مؤثر اطراف آن با هدف کاهش نقاط پرتصادف راهها.
- چ- بررسی و پیشنهاد استانداردهای ایمنی وسایل نقلیه تولید داخل و وارداتی و ارتقای سیستم معاینه فنی وسایل نقلیه.
- ح- بررسی و پیشنهاد دستورالعمل‌های مربوط به سرعت و کیفیت خدمات امدادی و فوریت‌های پزشکی در راهها.
- خ- ارایه پیشنهادهای لازم در جهت بهبود و تقویت سیستم مدیریتی اجرای قوانین و مقررات ترافیکی در سطح راهها، ارزیابی و نظارت بر حسن عملکرد آن.
- د- ارایه راهکارهای لازم در جهت ساماندهی و بهبود امر نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مربوط به ایمنی راهها.
- ذ- بررسی و ارایه راهکارهای لازم در جهت بهبود سطح بکارگیری فناوری‌های نوین جهت اجرا و نظارت بر قوانین ترافیکی راههای کشور.
- ر- بررسی و ارایه راهکارهای بهبود وضعیت آموزش رانندگی، صدور و تجدید انواع گواهینامه و شرایط صلاحیت و سلامت رانندگان وسایل نقلیه عمومی و نحوه اعمال مقررات مربوط.
- ز- بررسی و ارایه راهکارهای بهبود سیستم‌های اطلاع‌رسانی و تبلیغاتی به عنوان ابزاری جهت بهبود سطح خدمت‌رسانی و ایمنی حمل و نقل و همچنین ارتقای فرهنگ عمومی ترافیک نزد کاربران مختلف راهها.
- ژ- بررسی و ارایه راهکارهای لازم جهت بهبود سیستم‌های آموزش ایمنی در سطوح عمومی و تخصصی و تهیه برنامه هماهنگی فعالیتها بین دستگاههای ذیربط.
- س- بهبود ارایه خدمات بیمه‌ای در زمینه حمل و نقل به منظور افزایش بازدارندگی از تخلفات و تصادفات رانندگی.

ش- پیشنهاد لازم برای وصول درآمد و تأمین منابع اعتباری برای صرف هزینه در امور ایمنی حمل و نقل به مراجع قانونی.

ص- ایجاد سامانه آمار و اطلاعات جامع مدیریت ایمنی راههای کشور با همکاری دستگاههای عضو.

ض- نظارت و ارزیابی شاخصهای عملکردی ایمنی و اجرای مصوبات مرتبط با بهبود ایمنی راهها توسط اعضا و هریک از کمیسیونهای مدیریت ایمنی راههای استانی و ارایه گزارش سالانه آن به هیئت وزیران.

ط- بررسی تحلیلی تصادفات جاده‌ای عمده با همکاری دستگاههای ذی‌ربط و تدوین راهکارهای اصلاحی جهت جلوگیری از تکرار آنها.

ظ- سایر وظایف مندرج در ماده (14) آیین‌نامه مدیریت حمل و نقل و سوانح رانندگی، موضوع تصویب‌نامه شماره 114342/ت/41191 ک مورخ 1388/6/4.

ماده 3- دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترابری کشور وظایف دبیرخانه کمیسیون را برعهده خواهد داشت.

ماده 4- دستگاههای عضو کمیسیون موظفند هرساله میزان اعتبار لازم برای انجام وظایف مربوط را با هماهنگی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور به‌منظور درج در لایحه بودجه سالانه پیش‌بینی و در صورت تخصیص با نظارت کمیسیون هزینه نمایند.

ماده 5- کمیسیون جهت انجام وظایف و مسؤولیتهای برنامه‌ریزی و نظارتی، بررسی‌های کارشناسی و تخصصی در موضوعات و مقوله‌های مختلف مرتبط با ایمنی راهها، می‌تواند نسبت به تشکیل کارگروه‌های تخصصی با استفاده از ظرفیت دستگاههای عضو کمیسیون اقدام نماید.

تبصره- دبیرخانه کمیسیون، مسئولیت هماهنگی دبیرخانه‌های کارگروه‌های تخصصی و کمیسیون‌های مدیریت ایمنی راههای استان، موضوع ماده (14) آیین‌نامه یادشده را برعهده دارد.

ماده 6- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به اجرای تصمیمات کمیسیون با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نمایند.

تبصره- دستگاه‌های عضو کمیسیون و کمیسیون‌های مدیریت ایمنی راههای استان موظفند گزارش عملکرد خود را درمقاطع سه ماهه به دبیرخانه کمیسیون ارایه نمایند.

ماده 7- بیمه مرکزی ایران موظف است با همکاری وزارت راه و ترابری و راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و بنا به پیشنهاد رییس کمیسیون اعتبارات مورد نیاز دبیرخانه کمیسیون را به منظور بررسی طرح‌های کاهش حوادث رانندگی و خسارتهای ناشی از آن از محل اعتبارات موضوع ماده (27) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث - مصوب 1387 - تأمین و پرداخت نماید.

تبصره- در صورت عدم کفاف منابع مالی موضوع این ماده، بودجه مورد نیاز از محل اعتبارات وزارت راه و ترابری تأمین خواهد شد.

ماده 8- کمیسیون موظف است نتیجه فعالیتهای انجام شده، طرح‌های تصویب شده و نحوه همکاری و عملکرد هریک از دستگاه‌های عضو را هر شش ماه یک بار به شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و هر سال یک بار به هیأت وزیران گزارش نماید.

ماده 9- این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره 11499/ت/25406 هـ مورخ 1382/3/7 می‌شود.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19157 مورخ 1389/9/15)

5. اصلاح آیین‌نامه نحوه تشکیل جلسات و چگونگی اتخاذ تصمیمات هیئت داورى موضوع ماده 21
تفیزی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران¹
 وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری
 نظر به اینکه در تصویب‌نامه شماره 41562/ت/99597 مورخ 1388/5/17 که براساس طرح پیش‌نویس پیشنهادی تنظیم و ابلاغ شده است، اشتباهاتی صورت گرفته است، لذا، مراتب به شرح زیر جهت اصلاح اعلام می‌شود:
 در تبصره ماده (6) و ماده (7) به ترتیب عبارت‌های «پس از اخذ نظر وزیر دادگستری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد» و «رأی اکثریت» جایگزین عبارت‌های «به تصویب وزیر دادگستری می‌رسد» و «حداقل رأی مثبت چهار نفر از» می‌شوند.
 (نقل از روزنامه رسمی شماره 19157 مورخ 1389/9/15)

6. آیین‌نامه نحوه پرداخت به اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و خارجی
 هیئت وزیران در جلسه مورخ 1389/9/21 بنا به پیشنهاد شماره 102/2118 مورخ 1388/9/23 نهاد ریاست جمهوری و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه نحوه پرداخت به اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و خارجی را به شرح زیر تصویب نمود:
 ماده 1- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
 الف - مرکز: مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری.
 ب - اشخاص حقیقی ایرانی: اتباع ایرانی مقیم ایران یا خارج از کشور به ویژه اساتید دانشگاه، اعضای هیئت علمی، مدیران و کارکنان دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی، فارغ‌التحصیلان

1. متن آیین‌نامه در صفحه 112 شماره دوم این ویژه‌نامه (مردادماه 1388) درج شده است.

ممتاز دانشگاه‌ها و نیروهای کارشناس مراکز علمی و اجرایی که می‌توانند خدمات مفید و ارزنده‌ای را ارائه نمایند. استفاده از خدمات این افراد به صورت مأموریت از سایر دستگاهها، انعقاد قرارداد یا توافق‌نامه همکاری امکان‌پذیر می‌باشد.

پ - اشخاص حقیقی خارجی: اتباع خارجی مقیم ایران یا خارج از کشور که از تخصص و صلاحیت لازم برخوردار بوده و مغرض به اهداف و منافع نظام جمهوری اسلامی ایران شناخته نشده باشند و با ابراز تمایل، خدمات تخصصی خویش را در اختیار مرکز قرار می‌دهند.

ت - اشخاص حقوقی ایرانی: مراکز، مؤسسات و دارالوکللهایی که مطابق قوانین ایران تابعیت ایرانی داشته و با توجه به تخصص، تبحر و تعهد نسبت به نظام و عدم احراز قصد سوء علیه منافع جمهوری اسلامی ایران می‌توان از خدمات تخصصی ایشان در داخل و خارج از کشور استفاده کرد.

ث - اشخاص حقوقی خارجی: مراکز، مؤسسات و دارالوکللهایی که تابعیت ایرانی نداشته و از صلاحیت‌های علمی و تخصصی لازم برخوردار بوده و از افراد مغرض به منافع دولت و ملت ایران نبوده و با جلب اعتماد و احترام متقابل می‌توان از خدمات تخصصی ایشان در امور مربوط استفاده نمود.

ج - مأموریت ثابت: مأموریت‌های بیش از نود روز که مأمور باید با حضور در محل مأموریت، تکالیف خویش را انجام دهد.

چ - مأموریت غیرثابت (موقت): مأموریت‌های تا نود روز که مأمور باید علاوه بر وظایف اصلی و سازمانی خویش، تکالیفی را ظرف مدت مقرر انجام دهد.

ح - حق الزحمه: مبلغی که براساس توافق‌نامه با اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی یا خارجی در مقابل ارائه صورتحساب کارکرد یا براساس ساعت کار پرداخت می‌شود.

خ - فوق‌العاده اشتغال خارج از کشور: مبلغی که علاوه بر حقوق ریالی به صورت ارزی و ملاک روزانه یا ماهیانه به مستخدمان رسمی، پیمانی و قراردادی دولت که به خارج از کشور مأمور می‌شوند، پرداخت می‌شود.

د - حقوق (دستمزد): مبلغی که براساس قرارداد با اشخاص ایرانی یا خارجی در برابر استفاده از خدمات وی به صورت تمام وقت و مقطوع پرداخت می‌گردد.

ذ - فوق‌العاده روزانه مأموریت: مبلغی که علاوه بر حقوق به صورت ارزی به همکاری که به خارج از کشور مأمور می‌شوند به صورت مقطوع پرداخت می‌شود و شامل هزینه هتل، غذا و سایر هزینه‌ها می‌باشد.

ماده 2- میزان فوق‌العاده اشتغال خارج از کشور مستخدمان رسمی، پیمانی و قراردادی دولت که به عنوان مأموریت ثابت به خارج از کشور اعزام می‌شوند، براساس جدول زیر خواهد بود.

رویت	پست مورد تصدی	بمطرازی	فوق‌العاده اشتغال خارج از کشور ماهانه (ایورو)
1	نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران در دیوان داوری - رئیس شعبه - معاون مرکز در خارج از کشور	رایزن درجه 1	4800
2	معاونان، مشاوران و کارشناسان ارشد	رایزن درجه 2	4500
3	کارشناسان	دبیر اول	4000
4	کارمندان / سایر کارکنان	کارمند دفتر	2500

ماده 3- میزان پرداختی به اشخاص حقیقی ایرانی که ضمن امضای توافقنامه در داخل کشور با مرکز همکاری می‌نمایند براساس نوع و مدت خدمت برحسب ساعت به شرح جدول زیر خواهد بود:

(ارقام به ریال)

مدرك تحصيلي مرتبط	بدون سابقه (دوره علمیه)	باسابقه مرتبط کمتر از ۵ سال	باسابقه مرتبط کمتر از ۱۰ سال	باسابقه مرتبط کمتر از ۱۵ سال	باسابقه مرتبط کمتر از ۲۰ سال	باسابقه مرتبط بیش از ۲۰ سال
لیسانس	50/000	60/000	70/000	80/000	90/000	100/000
فوق لیسانس	60/000	70/000	80/000	90/000	100/000	110/000
دکتر	70/000	80/000	90/000	100/000	110/000	120/000

تبصره 1- تعیین ساعات همکاری براساس نیاز و تشخیص مرکز و توافق طرفین خواهد بود.

تبصره 2- تشخیص ارتباط تحصیلات و سابقه با وظیفه مورد نظر با مرکز است.

ماده 4- اشخاص حقیقی ایرانی در خارج از کشور به دو صورت تمام وقت (قراردادی) و پاره وقت (توافقنامه ای) با مرکز همکاری می نمایند. میزان حداکثر پرداختی به این اشخاص با توجه به نوع و مدت خدمت براساس جدولهای زیر خواهد بود:

جدول شماره (1) تمام وقت (قراردادی)

(ارقام به یورو)

نوع خدمت / مدرك تحصيلي	کارمندی دائمی و ...	کارشناسی	کارشناسی ارشد	رئیس گروه و عنوان مشابه	مدیران (نیانی)	معاون شعبه یا معاون نیانده رابط	رئیس شعبه و نیانده رابط و معاون مرکز در خارج از کشور
تا دیپلم	1600	-	-	-	-	-	-
لیسانس	2100	2600	2900	3200	3500	3800	4100
فوق لیسانس	-	2900	3100	3600	3900	4100	4600
دکتر	-	3100	3600	3900	4100	4300	4900

جدول شماره (2) نیمه وقت (توافقنامه‌ای یا حق الزحمه‌ای)

(ارقام به یورو)

پروانته (براساس ساعت)	نوع خدمت	بدون ساعت	ساعت مرتبط کمتر از ۵ سال	ساعت مرتبط کمتر از ۱۰ سال	ساعت مرتبط کمتر از ۱۵ سال	ساعت مرتبط کمتر از ۲۰ سال	ساعت مرتبط کمتر از ۲۵ سال	ساعت مرتبط میش از ۲۵ سال
پروانته مدیر کل مرتبط								
تا دیپلم	کارمندی / دفتری و غیره	15	18	22	24	26	30	35
لیسانس	کارشناسی و مشاوره	16	19	24	27	29	33	38
فوق لیسانس	کارشناسی و مشاوره	17	20	25	30	34	38	43
دکتر	کارشناسی و مشاوره	18	23	27	32	38	40	45

تبصره 1- مبالغ مندرج در جدول شماره (1) به ازای هر پنج سال سابقه کار در مرکز یا شعب آن به میزان یکصد یورو و در صورت دارا بودن افراد تحت سرپرستی بابت هر فرد تحت عائله مبلغ سی یورو در هر مورد طبق نظر رئیس مرکز قابل افزایش است.

تبصره 2- همطرازای عناوین خدمتی براساس جدول موضوع ماده (2) خواهد بود.

تبصره 3- تعیین ساعات همکاری (موضوع جدول شماره (2)) براساس نوع خدمت، شرایط خاص پرونده، نیاز و تشخیص مرکز و توافقی خواهد بود که با اشخاص صورت می‌گیرد.

ماده 5 - میزان پرداختی به اشخاص حقوقی خارجی جهت بهره‌گیری از خدمات تخصصی ایشان براساس موضوع پرونده، عرف محل، کشور موردنظر، نوع دعوا، سختی کار، فوریت و مانند آن تعیین می‌گردد که به تشخیص رییس مرکز قابل پرداخت خواهد بود.

ماده 6 - میزان پرداختی به اشخاص حقوقی ایرانی براساس نوع خدمت و مدت آن بنا به نظر رییس مرکز تعیین می‌شود.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19165 مورخ 1389/9/27)

بخش هشتم:

مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

مصوبه «تکمیل بند 5 ماده 5 منشور توسعه فرهنگ قرآنی»¹

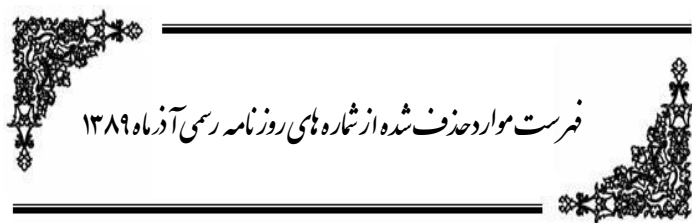
مصوبه تکمیل بند 5 ماده 5 منشور توسعه فرهنگ قرآنی (مصوب جلسه 643 مورخ 1388/2/22 شورای عالی انقلاب فرهنگی) که در جلسه 673 مورخ 1389/8/4 شورای عالی انقلاب فرهنگی و بنا به پیشنهاد مورخ 1389/4/22 دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی، به شرح ذیل به تصویب رسیده است، برای اجراء ابلاغ می‌شود.

«5 - رئیس نهادهای قرآنی وابسته به دفتر مقام معظم رهبری و یا نماینده وی.»

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19152 مورخ 1389/9/9)

1. متن «مصوبه منشور توسعه فرهنگ قرآنی» در صفحه 136 شماره اول این ویژه نامه (تیرماه 1388)، همچنین متن «الحاق دو بند جدید به ماده 5 مصوبه منشور توسعه فرهنگ قرآنی» در دو شماره از روزنامه رسمی، شماره 18860 مورخ 1388/9/5 و شماره 19089 مورخ 89/6/23 درج شده است.

بخش هفتم:

توضیح:

به منظور حجم نشتن این ویژه نامه، متن آنچه با وظایف شغلی مخاطبین محترم ارتباط بیشتری دارد، درج و آنچه بی ارتباط یا کم ارتباط است را در این بخش فهرست وار ذکر کردیم.

در صورت درخواست متن کامل حریک از موارد حذف شده، نسبت به ارسال آن برای متقاضی اقدام خواهد شد.

ردیف	آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	روزنامه رسمی
1	رای اصلاحی شماره 1134/1 و 1133 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	شماره 19146 مورخ 1389/9/1
2	رای اصلاحی شماره 869 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	شماره 19146 مورخ 1389/9/1
3	رای شماره 256 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص تأیید رای شماره 199 مورخ 1388/3/3 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر غیرقانونی بودن دریافت حق فنی مسئول داروخانه‌ها	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
4	رای شماره های 283 الی 285 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص اضافه نمودن شرط جدید (داشتن مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر) به شرایط مصرحه در قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی ایران در بخشنامه معاون نظارت و توسعه تعاونی های وزارت تعاون، خارج از حدود اختیارات مرجع صدور بخشنامه و معایر قانون می‌باشد	شماره 19159 مورخ 1389/9/17

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
1	آیین نامه اجرایی قانون ارتقاء کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی داخلی	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
2	آیین نامه اعطای لوح تقدیر توسط رئیس جمهور	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
3	آیین نامه نحوه تشکیل و فعالیت دفاتر مشاوره فنی طبقه بندی مشاغل کارگری	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
4	اصلاح آیین نامه تصویب پروژه های ساز و کار توسعه پاک در چارچوب پروتکل کیوتو توسط مرجع صلاحیتدار ملی در جمهوری اسلامی ایران	شماره 19157 مورخ 1389/9/15
5	اصلاح بند (1) تصویب نامه شماره 98198/ت44359 هـ مورخ 1389/5/4	شماره 19152 مورخ 1389/9/9
6	اصلاح تبصره ماده (4) اساسنامه شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	شماره 19157 مورخ 1389/9/15
7	اصلاح تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور درخصوص تعیین متوسط نرخ مصوب تعرفه های برق	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
8	اصلاح ماده (1) آیین نامه اجرایی ماده (22) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب 1380-	شماره 19168 مورخ 1389/9/30

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
9	اصلاح ماده (6) اساسنامه شرکت‌های سهامی برق منطقه‌ای	شماره 19157 مورخ 1389/9/15
10	اصلاح ماده (9) آیین‌نامه اجرایی قانون ارتقاء بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
11	اصلاحیه دستورالعمل اجرایی رسیدگی به طرحهای اصلاح ساختار اقتصادی	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
12	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین تعرفه گاز از تاریخ 1389/9/28	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
13	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین قیمت هر کیلوگرم گندم و آرد از تاریخ 1389/9/28 در سراسر کشور	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
14	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین متوسط قیمت آب شهری و روستایی خدمات رفع فاضلاب و ضرایب تبعیض قیمت استانی از تاریخ 1389/9/28	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
15	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین متوسط نرخ تعرفه های برق از تاریخ 1389/9/28	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
16	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین نرخ فروش فرآورده های نفتی از تاریخ 1389/9/28	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
17	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص الزام نصب بخاری درجا با اولویت تولید داخل، برای کلیه کامیون‌های سنگین	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
18	تصویب نامه در خصوص الحاق وزارت کار و امور اجتماعی به ترکیب اعضای هیئت موضوع ماده (16) آیین نامه اختصاص شناسه ملی به کلیه اشخاص حقوقی ایرانی	شماره 19168 مورخ 1389/9/30
19	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای صادق خلیلیان - وزیر جهاد کشاورزی - به عنوان نماینده ویژه رئیس جمهور برای تصمیم گیری در خصوص تعیین فهرست آفات عمومی، همگانی و بیماریهای قرنطینه ای داخلی، موضوع ماده (16) قانون حفظ نباتات - مصوب 1346-	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
20	تصویب نامه در خصوص تعیین تعرفه ثبت نام دریافتی از داوطلبان شرکت در آزمونهای سازمان سنجش آموزش کشور در سال 1390 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
21	تصویب نامه در خصوص تعیین تعمیم پوشش بیمه‌ای به (20) قلم داروی تشخیصی و درمانی مورد استفاده در بخشهای سرپایی و خدمات تعویض مفاصل و سی مورد اعمال جراحی شایع (گلوبال)	شماره 19159 مورخ 1389/9/17

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
22	تصویب نامه در خصوص تعیین سود بازرگانی لاستیک خودرو	شماره 19166 مورخ 1389/9/28
23	تصویب نامه در خصوص تعیین عوارض صادراتی سنگهای خام و کارنشته به صورت بلوک یا اسلب، کنستاتره سنگ آهن، گندله سنگ آهن	شماره 19146 مورخ 1389/9/1
24	تصویب نامه در خصوص تعیین مقرری ارزی دانشجویان بورسیه شاغل به تحصیل در خارج از کشور برای سال 1389	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
25	تصویب نامه در خصوص تقسیمات کشوری در شهرستان کلبر	شماره 19157 مورخ 1389/9/15
26	تصویب نامه در خصوص تقسیمات کشوری در شهرستان کوار استان فارس	شماره 19146 مورخ 1389/9/1
27	تصویب نامه در خصوص تقسیمات کشوری در شهرستان ورامین	شماره 19148 مورخ 1389/9/3
28	تصویب نامه در خصوص تمدید مهلت مندرج در جزء (الف) بند (10) تصویب نامه موضوع تعیین استانداردهای واردات برنج با هدایت و مدیریت وزارت بازرگانی و بررسی ساختار تشکیلاتی سازمان چای	شماره 19148 مورخ 1389/9/3
29	تصویب نامه در خصوص فوق العاده روزانه مأموریت غیر ثابت خارج از کشور کارکنان مرکز امور حقوقی بین المللی ریاست جمهوری	شماره 19165 مورخ 1389/9/27
30	تصویب نامه در مورد اصلاح تصمیم نامه، موضوع تعیین بهای خدمات شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
31	تصویب نامه در خصوص تشکیل ستاد راهبری و هماهنگی توسعه استان خراسان شمالی	شماره 19157 مورخ 1389/9/15
32	تصویب نامه در خصوص تعیین فرودگاه سنندج به عنوان مرز مجاز هوایی	شماره 19159 مورخ 1389/9/17
33	لغو بند (2) تصمیم نامه شماره 44410/22812 مورخ 1389/2/4	شماره 19157 مورخ 1389/9/15

ردیف	شورای عالی معماری و شهرسازی	روزنامه رسمی
1	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص الحاق اراضی به محدوده شهر آذرشهر	شماره 19165 مورخ 1389/9/27
2	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر جوقان	شماره 19164 مورخ 1389/9/23

3	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر دزآب	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
4	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر دهلران	شماره 19164 مورخ 1389/9/23
5	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر اژیه	شماره 19152 مورخ 1389/9/9
6	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر حاجی‌آباد	شماره 19152 مورخ 1389/9/9
7	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر ناغان	شماره 19152 مورخ 1389/9/9
8	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص الحاق اراضی 143 هکتاری موسوم به حسن‌آباد مشیر، به محدوده مصوب شهر یزد	شماره 19152 مورخ 1389/9/9
9	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر آبدانان	شماره 19164 مورخ 1389/9/23

ردیف	شورای عالی انقلاب فرهنگی	روزنامه رسمی
1	مصوبه الحاق یک تبصره به ماده 9 اساسنامه بنیاد ملی نخبگان	شماره 19152 مورخ 1389/9/9

نظرخواهی (مربوط به شماره آذرماه ۱۳۸۹)

به استحضار قضات محترم می‌رساند معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه در راستای ارتقای سطح آگاهی مخاطبین از قوانین و مقررات و ایجاد سرعت و سهولت در این امر، هر ماه قوانین و مقرراتی را که به نحوی در امر قضاوت مورد نیاز است، به صورت ویژه نامه منتشر می‌کند. برای استفاده از نظرات شما عزیزان انتظار دارد پاسخ پرسش‌های زیر را به یکی از سه طریق زیر منعکس فرمایید:

الف: تهران، خیابان حافظ، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره سه قوه قضائیه، معاونت آموزش و تحقیقات، اداره کل برنامه ریزی و تدوین متون آموزشی

ب: پست الکترونیکی Tadvin_Motoon@Yahoo.Com

ج: شماره 88919418 – 021

1- این ماهنامه تا چه میزان نیاز شما را در خصوص اطلاع یابی از قوانین و مقررات جدید تأمین می‌کند؟

خیلی کم ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد ☐

2- در این شماره به نظر شما کدامیک از مطالب زائد است و باید جزء موارد حذف شده قید شود؟

.....
.....

3- نظر شما راجع به تعداد استفتائات قضائی و نظریات مشورتی چیست؟

.....
.....

4- لطفاً نظراتان را نسبت به دسته بندی و تبویب (چیدمان) مطالب مشروحاً اعلام داشته و مشخص فرمایید چه

تغییری را لازم می‌دانید.

.....
.....

5- کدامیک از روش‌های ذیل را جهت دریافت ویژه نامه ترجیح می‌دهید؟

دریافت نسخه چاپی ☐ دریافت نسخه الکترونیکی از طریق ایمیل ☐

دریافت نسخه الکترونیکی از طریق پایگاه اطلاع رسانی معاونت آموزش و تحقیقات ☐

6- تاکنون چند شماره این ویژه نامه را دریافت کرده اید؟

همه شماره‌ها ☐ هیچ کدام از شماره‌ها ☐

برخی شماره‌ها ☐ با ذکر تعداد و شماره.....

7- چنانچه انتقاد یا پیشنهادی در خصوص بهبود این ویژه‌نامه دارید، مرقوم فرمایید.

.....
.....

8- در صورت تمایل نام و شماره تلفن خود را مرقوم دارید.

.....
.....

فرم درخواست اشتراک ویژه نامه قوانین و مقررات

نام: نام خانوادگی: شماره پرسنلی:

سمت قضایی مطابق ابلاغ:

تلفن ثابت: تلفن همراه:

نشانی محلی که تایل دارید ویژه نامه ارسال شود:

کد پستی: محل خدمت:

نشانی پست الکترونیکی (در صورت داشتن):

امضاء

آدرس: تهران - تقاطع خیابان حافظ و سمیه، روبروی دانشگاه امیرکبیر، ساختمان معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه، طبقه ششم.